

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 8 AUGUSTUS 1917

No. 84

INHOUD

	Blz.
GEBREK AAN SCHEEPSRUIMTE IN NEDERLANDSCH-INDIË....	583
Het Steenkolenvraagstuk	585
De Boterexport en de Productieprijs der Melk	585
Het Goud en de Goudsmederij.....	587
AANTEKENINGEN:	
Het Suezkanaal in 1916	588
Een beslag op Zweedsch eigendom.....	588
Zeevrachten na den oorlog	589
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	589
MAANDCIJFERS:	
Spoorwegontvangsten	590
Spaarbankcijfers	590
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	590—588
Geldkoersen. Effectenbeurzen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	
Bankstaten. Verkeerswezen.	

**INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN**

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Telegramadres: Economisch Instituut.

Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

7 AUGUSTUS 1917.

De maandswisseling heeft op de geldmarkt — meer speciaal voor de gelden op korten termijn — eenige verlevendiging gebracht. Vooral in het midden der week was er flinke vraag naar call-gelden, waaraan niet ten volle voldaan kon worden. De laatste dagen was weder eenige verruiming waar te nemen.

De notering voor particulier-disconto veranderde niet (2 à 2½ pCt.). De prolongatie-rente liep van 3 op 2½ pCt. terug. Op den laatsten dag der vorige maand kon geen notering tot stand komen!

* * *

Op de wisselmarkt trok vooral de buitengewone daling van Londen de aandacht; van 11,52½ liep de koers tot 11,26 terug, waarna weder een verbetering intrad en een herstel tot 11,35 volgde. De rijzing voor Stockholm bleef aanvankelijk doorgaan; de koers

steeg tot 81,40, waarna echter een kleine teruggang plaats vond.

* * *

Naar men verneemt worden er van de zijde der Nederlandsche Bank pogingen aangewend om een regeling te treffen met de Schweizerische Nationalbank ten einde de door ons uit hoofde van den Nederlandschen import aan Zwitserland verschuldigde bedragen met goud te voldoen. Nadere bijzonderheden zijn nog niet bekend. De uitkomende prijs zal vermoedelijk tusschen de 48,50 en 48,75 zijn.

* * *

De weekstaat van de Nederlandsche Bank geeft geen stof tot bijzondere opmerkingen. Alleen ziet men, dat de goudvoorraad weder met ca. f 13 millioen is toegenomen, welke uit Engeland afkomstig zijn.

**GEBREK AAN SCHEEPSRUIMTE IN
NEDERLANDSCH-INDIË.**

Van geachte zijde schrijft men ons:

Van alle kanten komen klachten over den ernstigen toestand in onze Koloniën, tengevolge van het ontbreken van schepen ter verzending van de producten; deze stapelen zich in de afvoerhavens steeds meer en meer op. Geheel buiten beschouwing laat ik de wijze, waarop de stoomvaartmaatschappijen met de vrachten zijn omgesprongen. Al is het duidelijk, dat dit met het gebrek aan scheepsruimte niets te maken heeft, toch houden vele klagers die kwesties niet scherp afgescheiden van elkander.

Vóór den oorlog was de gelegenheid tot afscheep in hoofdzaak als volgt:

suiker: naar Europa en Amerika met gecharterde schepen; naar Britsch-Indië, China, Japan en Australië per vaste-lijnschepen;

andere producten: naar Europa (naar Amerika met overlading in Nederland) met de conference-lijnen; naar het Oosten met de vaste lijnen.

De conference-lijnen bestonden uit de Stoomvaart-Maatsch. Nederland, Rotterdamsche Lloyd, Deutsch-Australische Dampfschiffahrtsgesellschaft, Blauwpipers of Holtbooten (Ned. Stoomvaart Mij. „Oceaan”, „Ocean Steamship Cy. en China Mutual Steam Navigation Cy).

Met het uitbreken van den oorlog kwam er natuurlijk een einde aan den dienst van de Deutsch-Australische, maar dit had geen nadeelige gevolgen, omdat de overige lijnen door nieuwbouw hare capaciteit voortdurend sterk uitbreidden.

De geregelde vaart begon echter in 1916 de gevolgen van de verlengde reisroute te ondervinden. In de eerste plaats werd het aan de zuiver Hollandsche lijnen zeer bezwaarlijk gemaakt de reis via het Suezkanaal vol te houden, daarvoor kwam de langere route om de Kaap in de plaats. Daarna werd het voor hen noodzakelijk in plaats van via het Kanaal de reis om

Ierland en Schotland te maken. Geheele desorganisatie van den dienst volgde echter eerst, toen de verbinding tusschen Moederland en Koloniën nog alleen maar door het Panama-kanaal kon geschieden. In plaats van 8000 mijl in vreedstijd kregen de booten toen meer dan het dubbele af te leggen. Dit beteekende niet alleen een langere vaart, maar ook een langzamer vaart, speciaal voor de mailbooten, die gebouwd waren voor het traject via Suez en derhalve elke 5 of 6 dagen kolen konden innemen (Southampton, Marseille of Genua, Port-Said, Aden of Perim, Colombo, Emmahaven of Sabang), terwijl thans afstanden van 3 weken en meer, zonder dat eenig kolenstation kon worden aangedaan, moesten worden afgelegd.

Om dergelijke afstanden af te leggen, werd het noodzakelijk langzamer te varen ter besparing op het kolenvoerbruik en om niet alleen de bunkers, maar ook eenige laadruimen met brandstof te vullen — wat echter beteekende, dat de booten tengevolge van verminderde laadruimte minder vracht konden boeken.

Bij al deze moeilijkheden kwam nog groot tijdverlies tengevolge van het aanhouden van schepen in Engelsche havens, het niet kunnen lossen of uitvaren in verband met N. O. T.- en Regeeringsvoorschriften enz. Deze moeilijkheden hebben zich in den sterksten vorm geuit bij de „Prinses Juliana”, „Deli” en „Ternate”, die op de thuisreis niet verder dan Suez konden komen en daardoor gedwongen werden naar Java terug te keeren.

Dat de Maatschappijen ook van rampen niet spaard bleven, is in 1917 gebleken met de „Sindoro”, „Menado”, „Jacatra” en „Bandoeng”.

Ten slotte zij aangestipt, dat de Nederlandsche Regeering reeds sedert lang eenige schepen voor het vervoer van voedingsmiddelen uit Amerika in gebruik heeft, en in Juni plotseling vier groote vrachtbooten opvorderde voor het transport van Birma-rijst, terwijl het Engelsche Gouvernement de vier booten van de Scheepvaart Maatschappij „Oceaan” dwong de Nederlandsche vlag voor de Engelsche te verwisselen.

Naast deze feiten, waartegenover de Stoombootmaatschappijen machteloos stonden, kwam haar besluit successievelijk een zestal mailbooten, die zich in Nederland bevonden, op te leggen. Aanleiding daartoe waren de steeds stijgende reiskosten en molestpremies, waardoor de exploitatie zelfs bij sterk verhoogde vrachten niet loonend was te maken, en de vrees voor rampen, die den dienst ook na het sluiten van den vrede voor langen tijd zouden desorganiseeren.

Van welke beteekenis al het hierboven omschreven is, blijkt uit deze cijfers:

in 1916 naar Europa vertrokken 121 schepen met 364.400 last;

in de eerste vijf maanden van 1917 15 schepen met 44.000 last.

Welke maatregelen zijn nu genomen om, toen het vervoer naar Europa bemoeilijkt werd en thans vrijwel stop is gezet, onze Koloniën van hare producten te ontlasten. De Java-Pacific en de Java-New York dienst werden geopend en uitgebreid. Daaraan wordt deel genomen door schepen van de Java-China-Japan-lijn, door een aantal mail- en vrachtbooten van de Nederland en Lloyd en door enkele schepen van de Holland-Amerika lijn. Aanvankelijk was er, vooral voor de booten naar San Francisco, niet altijd voldoende lading, maar langzamerhand bleek Amerika in toenemende mate een uitnemend afzetgebied te zijn voor een aantal Indische producten — met name voor copra, copra-olie, Java-koffie, rubber, peper, kapok, huiden, cacao, tapiocameel, vezels, rotting, damar, copal, nootmuskaat. Voor deze artikelen is dientengevolge de toestand op Java vrij bevredigend, zij zijn, zij het ook op beperkte schaal, verscheepbaar en derhalve ook verkoopbaar, sommige (zoals peper, kapok, rubber, huiden, copra, tapiocameel) zelfs tot behoorlijke prijzen. Een aantal artikelen zijn echter door de

vaart op Amerika niet of niet voldoende geholpen, speciaal tabak, thee en robusta-koffie. Voor deze producten is de toestand zeer ernstig. Niet minder dan 500.000 pak Java-tabak en 120.000 pak Sumatrabak, afkomstig uit den 1916 oogst, benevens het geheele product van 1917 kunnen niet worden afgescheept en daar tabak in de tropen door een worm wordt aangetast, is zij aan bederf onderhevig. Miljoenen guldens dreigen hierdoor verloren te gaan. De kwaliteit van robusta-koffie gaat door opschuring in de tropen wel niet achteruit, maar groot gebrek aan opslagruimte is ontstaan, doordat van den 1916 oogst nog ruim 300.000 picols moeten worden afgeladen, evenals de geheele 1917 oogst, die op 700.000 picols geraamd wordt. Voor de thee-ondernemingen wordt de toestand eveneens verontrustend, daar Amerika nog slechts op kleine schaal afnemer is en de invoer in Australië onlangs verboden is.

Zoolang de vaart tusschen Moederland en Koloniën stop gezet is, bestaat er weinig gelegenheid aan de tabak, thee en robusta-koffie te hulp te komen. Er valt voor planters niets anders te doen dan rustig scheepsgelegenheid afwachten. Inmiddels dient wel bij voorbaat overlegd te worden, welke artikelen, zoodra er weder schepen van Java naar Nederland kunnen vertrekken, in de eerste plaats voor verlading in aanmerking komen. Een regeling moet dan gereed zijn, opdat den voorrang zullen genieten zoowel de producten, die in de tropen aan bederf onderhevig zijn, als die, waaraan in het Moederland dringende behoefte bestaat (daaronder vallen o.a. mais en ander veevoer, koffie, thee, kinabast).

In het bovenstaande is nog niet ter sprake gekomen het grootste product van Java, nl. de suiker. De afscheepmoeilijkheden zijn daarvoor eerst kort geleden ontstaan, maar dreigen van buitengewonen omvang te worden. Het vervoer naar Britsch-Indië, China en Japan geschiedt met de booten van de Java-Bengalen-, Java-China-Japan lijn, met verscheidene Japansche schepen en met booten van de Asiatic Steamship Company. De laatste zijn echter meerendeels door de Engelsche Regeering opgevorderd, wat groot gebrek aan scheepsruimte naar Britsch-Indië veroorzaakt, zelfs niettegenstaande de Lloyd en Nederland met eenige vrachtbooten zijn bijgesprongen. Azië kan echter ten hoogste de helft van den loopenden, zeer grooten Java suiker-oogst betrekken. Een 800.000 tons zouden door Europa en Amerika moeten worden afgenomen, maar voor dit vervoer, dat niet anders dan met wilde booten geschiedt, schijnen geen schepen gecharterd te kunnen worden, reden waarom Engeland voor Javasuiker niet aan de markt is.

Behalve bederf van eenige belangrijke artikelen en groot gebrek aan opslagruimte voor vele andere, zijn er nog twee kwesties, die een korte bespreking vereischen, nl. de inkrimping van de cultures en de financiële regeling.

Inkrimping van de cultures helpt slechts bij de éénjarige gewassen. En hiervan komt feitelijk alleen de tabak in aanmerking, maar daar de groote massa van dit artikel (de krossok) een inlandsch product is, komen de gevolgen van de inkrimping die reeds op groote schaal plaats vindt, grootendeels ten laste van den Javanen. Dit mag niet uit het oog worden verloren. Er zijn te velen in ons land, die meenen, dat het hier behandelde vraagstuk van minder belang is, omdat de nadeelen gedragen worden door de Europeesche ondernemingen, die in vorige jaren toch reeds zooveel geld verdiend hebben. Tegen dergelijke voorstellingen kan niet genoeg worden opgekomen: elke beperking in den uitvoer van krossok, copra, van alle boschproducten, van kampongthee, mais, grondnoten, djarakpitten enz. enz. komt ten laste van den inlander.

Wat nu de financiële zijde van het vraagstuk betreft, moet er op gewezen worden, dat de groote verliezen, die de speculatieve Chineesche suikerkoo-

pers thans lijden, direct verband houden met het gebrek aan scheepsruimte, waardoor suiker slechts in kleine hoeveelheden verkoopbaar is. Overigens schijnen dit jaar nog geen groote geldelijke moeilijkheden te wachten te zijn. De meeste Europeesche ondernemingen toch zijn financieel sterk en de banken zullen wel geen bezwaar maken de onverkochte producten tegen een verhoogd kostprijs te beleenen. Indien met het laatste echter, wat niet onmogelijk is, een 100 miljoen gemoeid is, wat zal dan de gedragslijn der banken in 1918 zijn? Die vraag zal wel niemand thans willen beantwoorden.

Wanneer men het bovenstaande wil samenvatten, dan komt het hierop neer:

Door elkander genomen is de toestand in onze Koloniën, hoe bezwaarlijk ook, nog wel houdbaar, maar komt er vóór het einde van 1917 geen grondige verbetering, dan dreigen er gevaren van den meest ernstigen aard.

HET STEENKOLENVRAAGSTUK.

Men schrijft ons:

Ten onrechte hebben velen verwacht, dat met den uitvoer van vroege aardappelen nu ook de kwestie van den kolenaanvoer definitief geregeld was, en we voortaan 350.000 ton kolen per maand uit Duitschland en België zouden ontvangen. Wie evenwel de mededeelingen der Regeering omtrent dien uitvoer nauwlettend nasas, werd juist met te grooter bezorgdheid vervuld. In Maart immers was van Deutsche zijde toegezegd, dat „alles in het werk zou worden gesteld” om ons de gevraagde 350.000 ton te verschaffen „in den geest van wederzijdsche welwillendheid in het economische verkeer.” Welnu, die „geest van wederzijdsche welwillendheid” en het „alles in het werk stellen” konden niet voorkomen, dat reeds in Juni de Deutsche Regeering moest verklaren niet tot de gewenschte levering in staat te zijn. Een extra-tegemotkoming van onze zijde in den vorm van uitvoer van vroege aardappelen was noodig ons het kwantum kolen te verschaffen, dat we als minimum voor Juni en Juli noodig achtten.

Wie zich zóo den gang van zaken voorstelde, is er ongetwijfeld op voorbereid geweest, dat ook in Augustus een teleurstelling te wachten zou staan, en hij zal dan ook niet bijster verrast zijn geworden door het bericht in de dagbladen, dat in genoemde maand in geen geval meer dan 250.000 ton kolen zouden komen en in September zelfs geen enkele garantie omtrent eenig kwantum kon aanvaard worden. Maar het voorbereid zijn op een teleurstelling heft de teleurstelling zelf niet op, en zoowel voor den voorbereide als den niet-vorbereide is het de vraag: „Wat nu?”

Voorop staat uiteraard, dat met de verminderde levering niet volstaan kan worden. De gevraagde import van 350.000 ton zijn inderdaad *het* minimum, en elke verlaging brengt onoverkomenlijke moeilijkheden met zich. Onze voorraden zijn tot het laagst toelaatbare kwantum geslonken; eene verdere intoring daarvan is ondoenlijk. De productie onzer mijnen is tot het hoogst mogelijke peil opgevoerd. Fancy-prijzen voor gas en electriciteit, nopen het publiek de grootst mogelijke beperking in het gebruik in acht te nemen. Voorraden voor huisbrand zijn niet aanwezig. Het lijstchaarschap tekenen, die gedwongen zijn wegens kolenschaarschte stop te staan, neemt dagelijks toe. En dat alles, niettegenstaande den vrij-bevredigenden aanvoer van Maart tot en met Juli. Het ligt dan ook voor de hand: verdere vermindering in dit stadium zou heel ons bedrijfsleven ontwrichten.

En zoo zal van zelf weer het zoeken zijn naar een middel, om den „geest van wederzijdsche welwillendheid” en het „alles in het werk stellen aan Deutsche zijde” opnieuw te doen opvlammen en een verhoogd leveringspercentage mogelijk te maken. Of met andere woorden gezegd: van onze zijde zullen nieuwe opofferingen gevraagd worden.

Waarin die bestaan zullen — wie zal het zeggen? Uitvoer van late aardappelen? — maar dat is toch onmogelijk, zoo lang we niet verzekerd zijn, dat we onder alle omstandigheden zelf genoeg zullen hebben. En of dit het geval zijn zal, hangt in de allereerste plaats af van onzen aanvoer van broodkoren, die meentlucht geheel gestremd is. Aan broodkoren van peulvruchten van den nieuwen oogst is evenmin te denken, nu nog niemand kan zeggen, welke ontzaglijke schade de regen der vorige week aan dien oogst hebben berokkend. Aan kaas sturen we al het maximum, dat we zenden kunnen, en boter hebben we niets over. Op het vee, dat we kunnen missen, schijnt Duitschland niet erg gesteld te zijn — wellicht in de zekerheid, dat we het tóch kwijt moeten.

Onze leuze is steeds geweest te leveren, wat we missen konden, en een verhooging der leveringen zou de grootste moeilijkheden ten onzent veroorzaken. In deze omstandigheden schijnt er weinig anders op te zitten dan te berusten óf ons ook zelf schrap te zetten met betrekking tot de levering van goederen, die we kunnen missen, maar ook bewaren kunnen, b.v. onze in de Deutsche mijnstreek zoo onmisbare groenten.

In dit opzicht staan we er beter voor dan enkele maanden geleden. Het is nu volop de tijd van den pluk van boonen, die we kunnen conserveeren, en ook de oogst van houdbare sluitkool begint los te komen. Beide goederensoorten, die we dit jaar in overstelende hoeveelheid bezitten, komen in Duitschland dit jaar dubbel te pas, omdat daar de groentenooft alles te wenschen overlaat.

Maar het zoeken van een oplossing in deze richting zou in strijd zijn met het tot dusver ten onzent gevoerde beleid, dat van een zuivere ruilpolitiek nooit heeft willen weten, en het is dus zeer de vraag, of de geëering thans dezen weg is en de practijk dwingt tot een wijziging in het beginsel van beleid?

DE BOTEREXPORT EN DE PRODUCTIEPRIJS DER MELK.

Een medewerker. schrijft:

Het stilstaan van den export heeft de prijzen van boter voor binnenlandsch verbruik, die in den loop van het laatste jaar reeds tweemaal verhoogd waren, wederom aanzienlijk doen oploopen en van f 2 per K.G. op het ongekende peil van f 2,35 per K.G. gebracht.

Tot nog toe was het mogelijk geweest uit de winsten op het export-gedeelte gelden te verkrijgen, die de binnenlandsche voorziening met boter beneden kostprijs mogelijk maakten. Door het eindigen van den uitvoer vallen die winsten vanzelf weg, met het logische gevolg, dat, nu alle boter voor het binnenland gereserveerd wordt, het artikel voor den Nederland-schen gebruiker duurder wordt dan ooit te voren.

Voor den producent doet deze verandering er niet toe. De uitvoerregelingen van den laatsten tijd waren zoodanig, dat hij bij meer of minder export geen belang had. Al wat de boter boven een bepaalde som opbracht, kwam het Rijk ten goede en werd gebezigd óf ter voorziening van het binnenland met goedkope boter of ter dekking van de kosten van de melkvoorziening hier te lande. Een hoog of een laag uitvoerpercentage was voor den producent van geen belang; de boter bracht hem niet méer op dan de bereidingskosten plus den op 11 ct. gestelden grondprijs per L. verwerkte melk.

Met deze gegevens voor oogen wist de producent nauwkeurig, wat hij voor zijn boter ontvangen zou, ongeacht of er veel dan wel weinig uitvoer was of in het geheel geen uitvoer. Gemiddeld is in dezen tijd des jaars van 1 K.G. boter 28 L. melk noodig; het bereiden van de boter verhoogt de productiekosten met ongeveer 1 ct. per L.; de 28 L. melk moeten bijgevolg f 3,36 opbrengen. De 25 L. ondermelk, die van

de te verwerken 28 L. volle melk teruggeleverd worden, zijn voor den opfok van jong vee ongeveer f 1 waard; de boter behoort derhalve in den handel ca. f 2,35 per K.G. op te brengen, welk bedrag ze ook inderdaad opbrengt.

Indien dus het publiek voor de boter f 0,35 per K.G. meer betaalt dan vroeger, betaalt het deze geheel overeenkomstig den productieprijs der melk, en is er in het hooge bedrag niet de minste onrechtmatige winst voor den producent begrepen. Althans — wanneer de grondprijs van 11 cent per L. melk afgehaald aan de boerderij de juiste is.

Of dit laatste het geval is, is niet zoo gemakkelijk te zeggen. Bepaling van productiekosten is steeds moeilijk en het bepalen van de productiekosten in het boerenbedrijf is het dubbel. Nergens zijn de toestanden zoo verschillend; nergens is het bedrijf zoo gecompliceerd. Volgt men, om de productiekosten der melk te berekenen, den door Benno Martiny, den bekwaamen Duitschen deskundige op zuivelgebied, aangegeven weg: de totale kosten van het bedrijf verminderd met de totale inkomsten behalve van de melk, dan verkrijgt men een zeer verschillende uitkomst, al naar gelang het meer of minder gemengde van het bedrijf. De boer toch, die al zijn veevoeder zelf produceert, verkeert in geheel andere omstandigheden dan de boer, die al zijn veevoeder moet koopen. De laatste betaalt zijn bedrijfsbenodigdheden naar de handelswaarde; de eerste heeft ze tegen een prijs, die ver boven of beneden de handelswaarde kan liggen. Een gelijke uitkomst is hier slechts te verkrijgen, indien beiden als basis bij hun berekeningen de handelswaarde van het gebezigde veevoeder aannemen. Men komt dan tot een splitsing in het bedrijf: de zuivere melkerij en de rest — maar ook deze splitsing is niet dan onvolkomen door te voeren, omdat overal de verschillende factoren in elkaar grijpen, en b.v. het veevoeder niet alleen grondstof is voor de melkwinning, maar de melk zelf ook weer dienen kan als veevoeder in een anderen tak van het bedrijf, b.v. ondermelk voor den opfok van graskalveren of varkens en volle melk voor de mesterij van slachtkalveren. Zelfs daar, waar men het meest zuivere melkerijbedrijf heeft, t. w. in het spoelingsdistrict, zijn de toestanden nog vrij ingewikkeld. Al zou het hier lukken om het finantiëel beheer over de varkensmesterij en de fokkerij van het jongvee geheel afgescheiden te houden van dat over de melkerij, dan rest nog dit bezwaar, dat het gebezigde veevoeder niet zuiver dient voor het behoud van den normalen voedingstoestand van het melkdier, maar, doordien melkerij en mesterij met elkaar gepaard gaan, tevens voor verhooging der vleeschproductie. Ook bij loutere „Abmelkwirtschaft“, die tweemaal 's jaars den veestapel met verschmelksch vee verniewt, dat als afgemolken vee weer van de hand gedaan wordt, stuit men bij de berekening der productiekosten der melk op de moeilijkheid, dat de loop der prijzen van het versch-kalfsch en het vare vee geheel tegengesteld zijn kan; een lage notering van vaarvee en een hooge voor versch-kalfsch vee toch geeft een andere bedrijfsuitkomst dan wanneer de prijsverhouding juist andersom is. En zoo staat men voor het dilemma, dat een beschouwing van het bedrijf als eenheid onzuivere uitkomsten geeft, terwijl een zuiver afgescheiden houden der bedrijfsonderdeelen niet wel mogelijk is.

Is bijgevolg in normalen tijd een berekenen der productiekosten der melk al uiterst moeilijk, het is thans eigenlijk een onbegonnen werk, omdat het bedrijf feitelijk niet meer normaal kan gevoerd worden. Het ontbreken van kunstmeststoffen b.v. spaart den boer momenteel wel zekere uitgaven, maar daartegenover staat, dat de productiviteit van den bodem vermindert. Ook zal niemand met benadering kunnen aangeven hoe de melkproductie en de voedingstoestand van het vee zullen zijn, indien het gebrek aan krachtvoeder langen tijd voortduurt.

Om nu bij de berekeningen van de productiekosten van melk in dezen tijd niet al te onbetrouwbare uitkomsten te verkrijgen, heeft men tweërlei weg ingeslagen. Men nam als basis aan den normalen toestand, dus alsof het bedrijf geheel op de gewone wijze werd voortgezet, en ging dan na, hoe bij de huidige prijzen van de grondstoffen e.d. de kosten zouden zijn. Er werd dus op gewone wijze van bemesting gerekend en op een gewone melkproductie; alleen de kosten der meststoffen werden berekend volgens de thans geldende prijzen. Evenzoo deed men met de voederartikelen, waarvan veronderstelt werd, dat zij in normale hoeveelheid verkrijgbaar waren. Daarnaast berekende men dan de uitkomsten van het boerenbedrijf als eenheid beschouwd en voorts de uitkomsten van het melkbedrijf als iets, wat geheel op zichzelf stond.

Van verschillende zijden zijn het vorige jaar voor het eerst zoodanige berekeningen gemaakt en gepubliceerd. Het eerst en het uitvoerigst geschiedde dit door den heer J. Truyen, den voorzitter van den Zuid-Nederlandschen Zuivelbond, die een berekening gaf over de uitkomsten van een bedrijf met 3 melkkoeien over een periode van 5 jaar van vóór den oorlog. De voederkosten berekende hij naar de rantsoenen, die sinds meer dan 10 jaar in den kalender van genoemden bond voorkomen; daarnaast nam hij in aanmerking rente, afschrijving, verzekering en onderhoud der gebouwen, rente van het gereedschap; de waarde van het melkvee en de daaruit geboren kalveren met risico; het dienstbodenloon, voor zoover arbeid gepresteerd werd ten bate der melkveehouderij; de waarde van den mest berekend tegen handelswaarde, enz. Als uitgaven verkreeg hij zoodoende een jaarlijksch bedrag van f 713,12; aan inkomsten voor kalveren f 60 en voor mest f 73,94, benevens van de 3 koeien 9801 K.G. melk. De kostende prijs dezer melk bedroeg bijgevolg f 579,18, d. i. per 100 K.G. f 5,91.

Deze op normale tijden betrekking hebbende berekening is als basis aangenomen voor een berekening in October 1916 van een commissie van den Geldersch-Overijselschen Bond van Coöperatieve Zuivelfabrieken, in welke commissie ook zitting hadden een drietal zuivelconsulenten. De cijfers betreffende de voederrantsoenen, de bemesting en de huurprijzen konden ongewijzigd worden overgenomen; die omtrent de voederkosten werden in overeenstemming gebracht met de in 1916 geldende prijzen, terwijl de totale melkopbrengst per jaar der drie koeien op 8700 K.G. gesteld werd. Deze berekening gaf als kostprijs voor de melk in 1916 een bedrag van 10,50 ct. per K.G.

Een tweede berekening werd meer zelfstandig opgezet; de bouwkosten, kosten van aankoop en verzekering van vee, kosten van strooisel e.d. werden buiten beschouwing gelaten evenals de waarde der geproduceerde mest. Hier nam men dus alleen in aanmerking huur van het land, werkloon, kosten veevoeder, rente van gereedschap en vee. Als eenige inkomsten stond daartegenover dan de melkopbrengst. In totaal was uitgegeven f 1231,36 en verkregen 11.600 K.G. melk, zoodat de productiekosten der melk 10,6 ct. per K.G. in 1916 bedroegen.

Een derde berekening beschouwde de geheele boerderij als eenheid, en is aan de boekhouding van een bedrijf ontleend. Alle uitgaven tezamen beliepen f 2073,80; alle ontvangsten met uitzondering voor de melk f 1336. De verkregen 12.094 K.G. melk moest bijgevolg f 737,80 opbrengen, d. i. 6,1 ct. per K.G. De waarde der in het bedrijf verbruikte nevenproducten der melk is op 3,9 per L. te stellen, wat de productiekosten der melk op 10 ct. per K.G. brengt.

De langs drieërlei weg verkregen uitkomsten kloppen bijgevolg zeer fraai en het gemiddelde kan dan ook vrij zeker als de werkelijke kostprijs worden aangenomen, d. i. 10,37 per K.G. of 10,68 ct. per L. melk.

Geheel los van deze berekeningen staat eene opgave van den Bond van Melkveehouders te Rotterdam,

waar men meer het zuivere melkbedrijf heeft. De huren zijn hier veel hooger, waartegenover staat, dat de boerderij veel grooter is, per H.A. meer vee gehouden wordt en de melkproductie per koe ook hooger is (3700 L.). Het vee weegt er zwaarder en heeft bijgevolg een grooter rantsoen noodig. Hier verkreeg men als productiekosten van 140.600 L. melk een som van f 16.267,57½, d.i. bijna 11,6 ct. per L. Ook deze uitkomst stemt aardig overeen met de Limburgsche en Geldersch-Overijsselsche, zoodra men in aanmerking neemt, dat de productiekosten in het bedrijf van den zuiveren melkveehouder ook normaal worden aangenomen ½ ct. per L. hooger te zijn dan in het gemengde bedrijf of dat van den kaasboer.

Deze onderlinge overeenstemming der langs verschillende weg verkregen uitkomsten moeten het voor de Regeering vrij gemakkelijk hebben gemaakt in het voorjaar van 1917 vast te stellen, hoe de productiekosten over dit jaar zich vermoedelijk zouden verhouden. Een normale bemesting per H.A. weiland, die in 1913 niet meer dan f 41,90 kostte, zou thans f 100 kosten; de voederkosten per koe over 180 dagen zouden nu f 231,30 belooopen tegen f 90,90 in 1913. De nieuwe bedragen zettend in de plaats van die der overgelegde berekeningen over normale tijden en over 1916 kwam men dan tot een productieprijs van ruim 12 ct. per L. voor het gemengde bedrijf en van ruim 12½ ct. voor het bedrijf van den zuiveren melkveehouder.

Zoals men weet, heeft de Regeering den jaarprijs van 12 ct. gesplitst in een zomerprijs van 11 ct. en een, in verband met de verhouding van de melkproductie in zomer en winter als 2 : 1,6, op 14 ct. te stellen winterprijs. In de streken van de eigenlijke consumtiemelkers is de zomerprijs op 11½ ct. gesteld en zal bijgevolg de winterprijs 14 à 15 ct. bedragen.

Uit het vorenstaande volgt nu, dat de op een grondprijs van 11 ct. per L. melk gebaseerde boterprijs van f 2,35 per K.G. niet slechts geheel billijk is, doch tevens, dat dezen winter een nieuwe prijsverhoging van de boter te verwachten is. Dan toch wordt de grondprijs der melk 14 ct. per L.; de 28 L. melk, voor 1 K.G. boter benodigd, moeten dan f 3,92 opbrengen plus 28 ct. bereidingskosten, of totaal f 4,20.

De teruggeleverde ondermelk heeft een waarde van f 1; de engros prijs der boter wordt dan f 3,20 per K.G.; het publiek zal dan bijgevolg ca. f 3,50 per K.G. te betalen hebben.

Eenige verlaging van dit bedrag is nog mogelijk, daar in de koelhuizen groote partijen boter als reserve voor den komenden winter worden opgeslagen, zoodat de kostprijs van den geheelen voorraad lager dan f 3,20 wordt. Hoeveel lager hangt af van de verhouding van den opgeslagen voorraad tot dien van de winterproductie, alsmede van de kosten van bewaring e.d. In allen gevalle zal de invloed van de reserve op den prijs niet zoo groot kunnen zijn, dat een belangrijke verlaging verwacht mag worden. Op een prijs van circa f 3,25 per K.G. boter in den komenden winter zal het publiek zich dan ook wel kunnen voorbeelden.

HET GOUD EN DE GOUDSMEDERIJ.

Het gele metaal heeft zich een nieuwe onttroning moeten laten welgevalen. Dezer dagen brachten de Duitse bladen de mededeeling, dat voortaan door de Rijksbank geen goud meer zal worden afgegeven ten behoeve van de goudsmederij. De aanmerkingen op het beschikbaar stellen van deze materie — met zulke ingenieuze methoden saamgebracht — ter wille van 's menschen ijdelheid, waren den laatsten tijd in Duitschland in aantal belangrijk toegenomen. Trouwens ook elders gaf men er blijk van geen sympathie te gevoelen voor een andere toepassing van de gele ammunisie dan ten bate der oorlogsfinanciering. Wij herinneren ons de edele verontwaardiging van de Economist toen enkele maanden geleden de bul van

eere-burgerschap der stad Londen aan den Britschen minister-president in een gouden cassette werd aangeboden. „If the document had been put into a box made out of a bit of a captured German gun, — schreef het blad — every paper would have talked about it, and every one who read them would have been reminded that it is everybody's duty to keep every ounce of our gold for the one purpose of ensuring victory.”

Staatjes hoe in Duitschland getracht is de laatste restjes van den onzichtbaren voorraad goudstukken in de kelders der Rijksbank te doen belanden zijn algemeen bekend — onlangs las schrijver dezer op het affiche van een circus, dat aan een ieder die ter betaling van zijn biljet een goudstuk aanbood, gratis een tweede plaats zou worden verstrekt! Men kan begrijpen, dat wie zijn gouden penningen in dienst stelde van het vaderland onstemd is over verdere verwerking van baar goud tot pronkstukken, te meer waar de koopers daarvan vertegenwoordigd worden door de categorie van menschen, waarvoor de oorlog financieel een voordeel is. Ook ons land geeft te zien, dat met de ontbering door het krijgsbedrijf over Europa gekomen, nochtans de vraag naar luxe niet is afgenomen. Men leze hier de laatste economische nota van minister Posthuma op na.

Zoals gezegd, zal de goudsmederij in Duitschland verder gespeend blijven van grondstoffen. De oorzaak, dat men nog zoo lang geneigd was goud af te staan voor een niet oorlogsproductief doeleinde, moet wel gezocht worden in het niet onbelangrijk aantal werkrachten, dat in de goudsmederij een bestaan vond. Alleen in Pforzheim bijv. waren 5000 arbeiders bij de instandblijving van dit bedrijf geïnteresseerd. Geleidelijk is men er in geslaagd — gelijk men in verscheidene bedrijven volvoerd heeft — de betrokken arbeiders in industrieën, die voor het oogenblik van meer belang geacht worden, onder te brengen, zoodat deze niet meer door den maatregel getroffen worden.

Beperking ten aanzien der verwerking van de gele grondstof in de luxe-nijverheid had reeds bestaan. Zoo mochten slechts trouwringen van gering karaat vervaardigd en geleverd worden, maar ook hiervoor blijft de beschikbaarstelling van materiaal voortaan geheel achterwege. Ook dit sieraad van oude traditie moet dus worden opgeofferd. Men heeft het nog vermeden de pressie van het „Gold gab ich für Eisen” uit te strekken tot den gouden vingerband, maar als het jonge geslacht thans een ijzeren ring gaat dragen, zal wellicht spoedig den tegenzin overwonnen zijn algemeen van dit relik afstand te doen. Nutteloos zou het zeker niet zijn. Trouwringen behooren tot de zeer weinige voortbrengselen der goudsmederij, waarvoor het loont tot omsmelting over te gaan, en zelfs vertegenwoordigen zij een niet onaanzienlijk muntbedrag. Blijkens de telling van 1 December. 1910 waren er in Duitschland 27 millioen gehuwden of gehuwd geweest zijnde personen. Stellen wij, dat in het algemeen uit de zware oude duitse ringen van Dukatengold een Doppelkrone kan geslagen worden, dan ware reeds vertegenwoordigd, wanneer ½ van het aantal gehuwde personen zich in het bezit van een gouden trouwring had bevonden, het niet te versmaden bedrag van 180 millioen mark. Dat het dan ook nog eens die richting zal uitgaan behoeft volstrekt niet onmogelijk te worden geacht; al wijst de bankstaat van de Rijksbank, dank zij de boven gereleveerde kunstmiddelen, een surplus van meer dan één milliard gouden marken, boven den voorraad van Juli 1914, aan, toch wordt door de daar tegenoverstaande enorme vermeerdering der circulatie, de grens der verplichte éenderde-dekking, in den laatsten tijd, op korten afstand genaderd.

Juweliers en goudsmeden hebben getracht zich antiquarisch te verschaffen wat niet meer uit de eerste hand ad libitum te verkrijgen was. Allengs ontstond een zoodanige woekerhandel in oud goud, dat reeds op 8 Februari j.l. door den Bondsraad een maxi-

mumprijs voor oud goud werd vastgesteld van M. 2790 per K.G. fijn. Dit was dus een maximumprijs gericht tegen de koopers! Waar zooals begrijpelijk is bij dezen prijs niet verkocht wordt (2790 gouden marken bevatten 1 K.G. fijn) beschikt de goudsmederij thans volstrekt niet meer over werkmateriaal en kan dus niet meer worden uitgeoefend.

Wij hebben hier zeer zeker met een merkwaardig voorval te doen, hoe eene geheele industrie eenvoudig wordt opgeheven, met opoffering der vaardigheid en kunstzin, die hare beoefenaars bereikt hadden, veroorzaakt door de nieuwe bezigheid, waaraan Europa thans zijn volle krachten wijdt.

AANTEKENINGEN.

Het Suezkanaal in 1916. — In no. 74 deden wij bericht over de positie van het Suezkanaal tijdens den oorlog, iets over de resultaten van het jaar 1916 moge hier volgen. De ontvangsten bedroegen in 1916, 89.044.276 francs, vorige jaren 98.228.099 (1915), 125.121.238 (1914), 129.925.949 (1913). Met inbegrip eener afschrijving van 1.000.000 francs, 2 millioen minder dan in 1915 en met beperking van de uitvoering der verbeteringswerken tot het hoog noodige, waren de uitgaven in 1916, 34.565.714 francs tegen 45.981.080 francs in 1913.

De heer W. F. Leemans, lid voor Nederland in de „Commission consultative internationale des travaux du canal maritime de Suez” heeft aan het verslag van de jaarlijksche algemeene vergadering der aandeelhouders in de „Compagnie universelle du canal maritime de Suez” — gehouden 11 Juni 1917 te Parijs, onder het voorzitterschap van den vice-president, den heer Jules Charles Roux, zijnde de heer M. C. Jonnart, president van den „Conseil d'administration” in het begin van Juni naar Griekenland vertrokken als „haut commissaire” in opdracht van Frankrijk, Engeland en Rusland — een en ander ontleend, wat wij in de Ingenieur vinden opgenomen en waarvan wij ons veroorloven het volgende over te nemen.

Het Bulletin décadaire de la Compagnie werd gestaakt in het najaar van 1914, na het uitbreken van den oorlog, en de jaarlijksche bijeenkomst van de „Commission consultative” bleef achterwege.

Te Port-Said was de steenkoolprijs in den zomer van 1915 reeds gestegen tot 186½ francs per ton tegen 32 à 38 francs vóór den oorlog, bedroeg dooreengenomen in 1916 154 francs per ton en is thans aldaar 200 francs per ton.

De scheepvaart door het kanaal bedroeg in 1916, 3110 schepen ter inhoud van 12.325.347 netto ton tegen 3708 schepen, metende 15.266.155 netto ton in 1915; 4802 schepen met inhoud van 19.409.495 netto ton in 1914, en 5085 schepen met inhoud van 20.033.884 netto ton vóór den oorlog in 1913.

De gemiddelde netto-tonnenmaat, in 1914 — 4042, was in 1916 — 3963 ton.

Het aantal passagiers in 1915, 210.530, waarvan 119.812 militairen, nam in 1916 toe tot 283.030, waarvan 135.441 militairen.

Opmerkelijk is de teruggang van de Japansche vloot op het Suezkanaal, in 1915 119 vaartuigen, metendé 565.945 ton, in 1916 slechts 27 vaartuigen, metende 69.856 netto-ton.

De grootste afmetingen, die het kanaal in 1916 passeerden, waren het s.s. „Franconia” van de „Cunard”, lang 182,95 M., breed 21,65 M., bruto ton 18.685 en het s.s. „Ceramic” van de „White Star”, lang 199,67 M., breed 21,13 M., bruto ton 18.659.

De tijd van doorvaart van het kanaal bedroeg, wegens de noodige beveiligingsmaatregelen, in 1916 dooreengenomen ruim 19 uur, drie uur meer dan vóór den oorlog.

De stoomvaart-maatschappij „Nederland” en de „Rotterdamse Lloyd” waren, hoofdzakelijk door moei-

lijkheden in de kolenvoorziening op de Suezkanaal-route, genoodzaakt om gedurende het grootste gedeelte van 1916 de mailbooten om Kaap de Goede Hoop te zenden, doch nadat ook aldaar bezwaren met de kolenvoorziening werden ondervonden, geschiedde in het laatst van 1916 de vaart weder door het Suezkanaal. De vrachtbooten van beide maatschappijen bleven vrij geregeld het Suezkanaal bevaren, ook wegens de mogelijkheid om voor de geheele reis bunker-kolen mede te voeren.

Ten slotte zij medegedeeld, dat de doorvaart van het Suezkanaal, tusschen de beide zeeën, in 1916 en de eerste helft van 1917 geschiedde zonder eenige stoornis.

Tot zoover zij hier aangehaald. Van belang is de teruggang van de gemiddelde tonnenmaat, immers was hierin tot op heden ook gedurende den oorlog stijging gebleven, men zie ons bovengenoemd bericht. Handelsberichten geeft in zijn voorlaatste nummer de cijfers der scheepvaartbeweging in het Suezkanaal gedurende 1916 zooals deze werden medegedeeld door den Nederlandschen Diplomatiek Agent te Caïro. Het is opmerkelijk, dat deze cijfers verschillen aanwijzen met enkele getallen, welke door den heer Leemans worden aangevoerd. De statistiek in Handelsberichten is de volgende:

Het algemeen verkeer in 1916 was:

Nationaliteiten.	Aantal.	Tons (kanaal-meting).
Britsche	1.661	6.606.893
Fransche	177	735.756
Nederlandsche.....	166	642.927
Italiaansche	102	318.753
Noorsche	55	166.294
Deensche	37	145.380
Zweedsche	31	40.627
Japansche	27	69.856
Spaansche	22	65.917
Grieksche.....	22	52.391
Amerikaansche	16	34.734
Russische.....	5	12.700
Andere.....	1	2.415
Totaal	2.422	8.964.313

Hiertegenover staan de volgende gegevens uit het verslag der „Compagnie du canal de Suez”. Schepen boven 1800 ton netto: Engeland 2388 vaartuigen met 9.788.190 ton, Frankrijk 190 vaartuigen met 773.679 ton, Nederland 167 vaartuigen met 643.208 ton. De verklaring van dit merkwaardige verschil, dat zich vooral bij Engeland voordoet is ons niet bekend. Belangrijk is het feit dat Nederland, in tegenstelling met de voorafgaande jaren, zich thans op de plaats na Frankrijk gesteld ziet. Zeer zeker ligt bij de vóórnoemde vaarten om de Kaap onzer lijnen op Indië de oorzaak van deze omstandigheid.

Een beslag op Zweedsch eigendom. — In Scandinavische couranten wordt melding gemaakt van een beslaglegging op het tegoed van de Stockholms Handelsbank bij verschillende Deutsche Banken tot een bedrag van 6 millioen Mark, welk beslag om de eigenaardige oorsprong der zaak ook voor neutralen van groot belang is.

In begin 1916 opende de Stockholms Handelsbank voor een Noorsche firma een rembourscrediet in Parijs ter verscheping van 400 ton rubber van Havre naar Alexandrovsk, waarbij een garantie gesteld moest worden van Kr. 2.800.000 tot zekerheid, dat de lading de plaats van bestemming zou bereiken. Door de Fransche autoriteiten werd dit bedrag verbeurd verklaard, omdat bleek, dat Deutsche belanghebbenden de zaak op touw hadden gezet en dat de bedoeling was het schip en de lading te doen kapen.

Door een der directeurs van de Stockholms Handelsbank werd de zaak in Parijs onderzocht, waarbij hem afdoende werd aangetoond, dat het een doorgestoken kaart was. Toen dan ook het verloop in Skandinavië bekend werd, doken de Deutsche belanghebbenden op een verlangden terugbetaling van de Stockholms Han-

delsbank bij monde van een zekeren heer Weber, hetgeen door genoemde bank geweigerd werd.

Hierop werd 13 Juli l.l. door de Asbest & Gummiwerke Alfred Calmons Aktiengesellschaft te Hamburg een vordering tot terugbetaling ingediend met de mededeeling, dat genoemde fabriek de vordering van de Noorsche firma had overgenomen, maar reeds den volgenden dag ontving de Stockholms Handelsbank bericht van de meeste van hare Deutsche bankrelatie's, dat op haar tegood bij die banken namens deze fabriek was beslag gelegd. De Handelsbank heeft de hulp ingeroepen van den Minister van Buitenlandsche Zaken.

Er blijkt echter uit deze geschiedenis, dat het in dezen tijd uiterst gevaarlijk is om zaken te entameeren, indien men niet volstrekt overtuigd is van de betrouwbaarheid van den lastgever.

Zeevrachten na den oorlog. — Het „Jahrbuch“ 1916/17 van de Norddeutsche Lloyd bevat een beschouwing van de hand van den heer Heineken, Generaldirektor der maatschappij over „Die deutsche Handelsschiffahrt im Weltkrieg.“ Uitgaande van den tegenwoordigen koersstand der Deutsche scheepvaart-aandeelen, wijdt de schrijver ook enkele woorden aan de toekomst. Optimist wat aangaat de noodzakelijkheid van internationale samenwerking, blijkt de heer Heineken, niettegenstaande de vermindering van laadruimte ten gevolge van het optreden der duikboten, ten opzichte van het toekomstig vrachtverloop geen al te overdreven verwachtingen te hebben. Dat de hooge vrachten van thans niet met den oorlog zullen wegvallen, is duidelijk. „Die Frage ist nur, wie lange wir diese Hausse auf dem Frachtenmarkt haben werden! Da glaube ich doch, dass diejenigen englischen Ablader, die zehnjährige Frachtkontrakte zu den heutigen Phantasiefrachten abgeschlossen haben, sich ganz gewaltig zu ihrem Nachteil verkaluliert haben, sehr zur Freude der englischen Reeder allerdings. Zwei bis drei Jahre nach dem Friedensschluss dürften sich die Verhältnisse m. E. wieder so zurechtgeschoben haben, dass die Frachten zwar vielleicht nicht auf den alten niedrigen Stand zurückgegangen sein, aber doch bei weitem nicht mehr ihre heutige Höhe haben werden.“ Gelijk blijkt, laat de heer Heineken zich vrij positief uit. Intusschen mag niet geheel uit het oog worden verloren, dat, terwijl dit oordeel wereldkundig wordt gemaakt, de voorstellen tot het verleenen van regeeringssteun voor den herbouw der Deutsche handelsvloot bij den Rijksdag aanhangig zijn.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Verstrekking van schoeisel en sajete tegen verminderde prijzen. In verband met de toezeggingen, door den Minister van Landbouw gedaan, is thans bij circulaire aan de burgemeesters medegedeeld, dat maatregelen in voorbereiding zijn om schoeisel en sajete tegen lagen prijs beschikbaar te stellen voor hen, die deze ondersteuning bepaald behoeven. De bedoeling is daarvoor alleen in aanmerking te laten komen personen, behoorende tot een gezin, dat in het afgelopen jaar niet meer dan een bepaald inkomen (f 2000 in gemeenten der 1e klasse Personeele Belasting) heeft gehad; voor elk lid van zulk een gezin zou dan per jaar 1 paar schoenen, 1 paar klompen en $\frac{3}{4}$ K.G. sajete of breiwool beschikbaar worden gesteld.

Gerookte aal. Door het Centraal Bureau voor den afzet van Visscherijproducten zal in deze week begonnen worden met de beschikbaarstelling van gerookte aal aan de gemeentebesturen. Deze distributie geschiedt niet van Regeeringswege, zoodat ook geen algemeene maximumprijzen zijn vastgesteld; de bedoeling is echter de visch, waarvan in het belang

der visschers de afzet bevorderd moet worden, zoo goedkoop mogelijk te doen leveren.

Roggebloem. Verboden is de aflevering en het daarmee verband houdende vervoer van roggebloem.

Veevoeder. Volgens mededeeling der Toewijzingscommissie voor Veevoeder, is over de loopende maand nagenoeg geen krachtvoeder te harer beschikking gesteld, doch alleen afvalproducten en dergelijke, die niet bewaard kunnen blijven. Slechts kleine rantsoenen kunnen beschikbaar worden gesteld voor bepaalde categorieën van vee.

Opdrijving prijzen voederbieten, koolrapen en dergelijke. In verband met het feit, dat de prijzen van voederbieten, koolrapen en dergelijke tengevolge van aankopen door speculanten, die voor deze producten in voorkoop buitensporige bedragen besteden, worden opgejaagd, worden maatregelen overwogen om deze prijsopdrijving tegen te gaan. Evenals reeds is medegedeeld, ten aanzien van stroo zullen die maatregelen ook hier waarschijnlijk bestaan in het vaststellen van maximumprijzen, waarbij geen rekening zal worden gehouden met gesloten voorkoopcontracten.

Uitvoer van boter en maximumprijzen. Voorloopig worden geen consenten voor den uitvoer van boter uitgereikt. Met andere jaren vergeleken, vertoont de melk- en ook de boterproductie een belangrijke teruggang; gedurende de stalperiode is nog grooter achteruitgang van de melkproductie te verwachten, zoodat het wenschelijk voorkomt, thans reeds tot reservevorming voor de wintermaanden over te gaan. Ook door particulieren wordt blijkbaar thans reeds op grooter schaal dan anders boter ingemaakt.

Nu de producent aldus niet meer het voordeel heeft van den hooger prijs voor export, moest de binnlandsche prijs, in verband met den melkprijs van 11 cent per liter, verhoogd worden. Er zijn dan ook nieuwe maximumprijzen voor boter vastgesteld; de prijs in den kleinhandel is van f 12 $\frac{1}{2}$ gebracht tot f 1,30 per $\frac{1}{2}$ K.G.

Inbezitting van zaden. Door de Regeering wordt in bezit genomen de totale opbrengst van den oogst 1917, ook voor zoover zij reeds bij handelaren zijn opgeslagen, van koolzaad, raapzaad, boterzaad, dederzaad, blauwmaanzaad, lijnzaad en de verwerkingsproducten daarvan.

Beschikbaarstelling van rogge. Met wijziging van de regeling inzake de grofroggebrood-distributie is bepaald, dat alle rogge van oogst 1917 moet worden opgeslagen bij de Regeeringscommissarissen; ook voorraden van den oogst 1916, thans nog aanwezig, moeten ter beschikking dezer personen worden gesteld.

Distributie van benzine. Wegens de onzekerheid nopens den nieuwen aanvoer en de geringe daarvoor beschikbare voorraden wordt de distributie van benzine voor particuliere doeleinden voorloopig opgeschort.

Gasbesparing. Blijkens mededeeling van de Rijkskolendistributie is door verschillende gasfabrieken over de maand Juli in totaal bijna 3 miljoen M³. te veel gas gelverd; dit teveel moet in de loopende maand door de betrokken fabrieken worden ingehaald. Het ligt in het voornemen der Rijkskolendistributie met ingang van 1 October a.s. eene voor het geheele land algemeen geldende gas- en electriciteitsrantsoenering in te voeren.

Uitvoer van vroege aardappelen. Voor den uitvoer van vroege aardappelen worden geen consenten meer verleend.

Uitvoer van caseïne. Door den Minister van Landbouw is gewijzigd en aangevuld de regeling inzake uitvoer van caseïne in poedervorm, vermeld in ons overzicht van 6 Juni j.l.

Gedroogde appels en stoofperen. Het voornemen bestaat de zoete appels en de zure „Holgaten”, voor zoover ze niet versch in het binnenland worden gebruikt, te drogen en ter gedeeltelijke vervanging van de eertijds van elders ingevoerde gedroogde appels te distribueeren.

Aardappelen. In de redactie van het verbod tot aflevering en het daarmee verband houdende vervoer van aardappelen, vermeld in ons voorlaatste overzicht, is nog eenige wijziging gekomen. Het verbod geldt niet voor vroege aardappelen, eigenheimers of borgers en partijen, gedekt door vervoerbewijs, afgegeven door de Rijkscommissie van Toezicht op de Aardappelvereniging.

MAANDCIJFERS.

SPOORWEGONTVANGSTEN.

Van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen worden de volgende bij benadering vastgestelde gezamenlijke ontvangsten der S. S., H. S. M. en N. C. S. over Januari/Juni 1917 ontvangen:

Reizigers, bagage en honden f 25.200.857,—
Goederen, levende dieren, rijtuigen, enz. „ 20.825.222,—
Buitengew. ontvangsten en telegraaf. „ 1.235.852,—

Totaal..... f 47.261.931,—

zijnde f 3.756.282,— meer dan de definitief vastgestelde cijfers over dezelfde maanden van 1916. De exploitatiekosten waren (bij benadering) f 6.988.000,— hooger.

SPAARBANKCIJFERS.

Overzicht van inleg en terugbetaling bij 46 particuliere spaarbanken (aangesloten bij den Nederlandschen Spaarbankbond) gedurende Juni 1917.

Spaarbanken met 'een aan inleggers verschuldigd bedrag van:	Bedrag in Guldens		Posten	
	Inleg	Terugbetaling	Inleg	Terugbetaling
beneden f 100.000	6.565	572	73	15
f 100.000—, 500.000	230.773	92.602	2.350	822
„ 500.000—, 1.000.000	291.388	199.603	2.388	1.051
„ 1.000.000—, 2.000.000	446.247	295.592	4.254	1.817
„ 2.000.000—, 4.000.000	549.906	276.571	3.656	1.804
„ 4.000.000—, 7.000.000	853.020	534.573	8.186	4.595
boven „ 7.000.000	1.719.045	1.154.197	27.193	14.202
Totaal ..	4.096.944	2.553.710	48.100	24.306
Totaal Juni 1916....	3.214.880	2.312.036	41.194	21.648
„ „ 1915....	2.199.887	1.613.391	37.055	19.314
Juni.....	1917	1916	1915	
Uitgegeven nieuwe boekjes	3626	3273	2465	
Geheel afbetaalde boekjes..	2002	1967	1942	

Overzicht van inleg en terugbetaling bij de Rijkspostspaarbank.

JUNI	1917	1916	1915
Inlagen	f 8.152.127	f 7.293.653	f 5.387.987
Terugbetalingen ..	„ 5.864.075	„ 5.428.779	„ 4.372.872
Tegoed der inleggers op ultimo	„ 210.294.296	„ 192.148.097	„ 176.161.309
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	„ 27.405.850	„ 25.993.200	„ 24.269.950
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven	10.413	9.673	8.140
Aantal geheel afbetaald	6.382	5.943	6.999
Aantal uitstaande op ultimo	1.744.804	1.709.435	1.675.773

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	4 Aug. 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank { Bel.Binn.Eff.	4 1/2 „ 1 „ '15	4 „ 23 „ '14
{ Vrsch.in R.C.	5 1/2 „ 19 Aug.'14	5 „ 23 „ '14
Bank van Engeland	5 „ 6 Apr.'17	3 „ 29 Jan.'14
Duitsche Rijksbank	5 „ 23 Dec.'14	4 „ 5 Febr.'14
Bank van Frankrijk	5 „ 20 Aug.'14	3 1/2 „ 29 Jan.'14
Oostenr. Hong. Bk.	5 „ 10 Apr.'15	4 „ 12 Mrt.'14
Russische Staatsbk.	6 „ 27 Juli '14	5 „ 1 Apr.'14
Nat. Bank v. Denem.	5 „ 10 „ '15	5 „ 6 Febr.'14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 „ 9 Nov.'16	4 1/2 „ 6 „ '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 „ 2 Jan.'15	3 1/2 „ 19 „ '14
Bank van Italië ..	5 „ 1 Juni '16	5 „ 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3—4 1/2	—
Javasche Bank....	3 1/2 „ 1 Aug. '09	3 1/2 „ 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Proion- gatie				
4 Aug. '17	2 1/2	2 1/2	4 25/32	4-5/8	—	2-2 1/4 1)
30 J.-4 A. '17	2-2 1/8	2 1/2-3	4 25/32-4 1/8	4-5/8	—	1 1/2-2 1/2
23-28 J. '17	2-2 1/8	3	4 25/32-4 1/8	4-5/8	—	2-3
16-21 J. '17	2-2 1/8	3-3 1/4	4 25/32	4-5/8	—	1 1/2-8
31 J.-4 A. '16	1 1/4-1/2	1 1/2-3/4	5 11/16	3 3/4-4 5/8	—	2-1/2
2-7 Aug. '15	2 1/2-5/8	2 1/2-3/4	4 7/8-5 1/8	—	—	1 7/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-5/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 3 Aug. 1917.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs.	New York
30 Juli 1917 ..	11.48 1/4	33.97 1/2	41.92 1/2	2.41 1/8
31 „ 1917 ..	11.44 1/4	33.75	41.80	2.40 1/4
1 Aug. 1917 ..	11.43 1/2	33.57 1/2	41.70	2.40 1/8
2 „ 1917 ..	11.35	33.60	41.50	2.38 1/4
3 „ 1917 ..	11.35	33.60	41.35	2.38
4 „ 1917 ..	—	—	—	2.38 1/4
Laagste der week	11.35	33.57 1/2	41.35	2.38
Hoogste „ „	11.48 1/4	33.97 1/2	41.92 1/2	2.40 1/4
28 Juli 1917 ..	—	—	—	2.41 7/8
21 Juli 1917 ..	11.54	34.20	42.20	2.42 1/4
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 1/4

Data	Zwitser- land	Weenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
4 Aug. 1917	52.95	21.50	72.50	80.60	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	52.40	21.30	71.—	78.25	—
Hoogste „ „	53.15	21.70	72.60	81.40	—
28 Juli 1917	52.95	21.60	71.10	78.30	99 3/4-100 1/2
21 Juli 1917	52.65	21.55	70.70	76.30	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

Hoewel er de afgelopen week geen sprake is geweest van een aangenamen en levendigen handel in wissels, trok de wisselmarkt in deze periode toch de algemeene belangstelling. In de allereerste plaats gold die het Engelsche devies. Liep de eerste dagen de koers betrekkelijk geleidelijk van 11,51 1/2

op 11,43½ terug, Donderdag werd door het steeds grooter wordend aanbod van ponden — hoofdzakelijk uit Engeland zelf — sprongsgewijze 11,34 bereikt, terwijl Vrijdag de koers op 11,26 terug viel. Dienzelfden dag kreeg echter meerdere vraag de overhand, onder den invloed waarvan een herstel tot 11,36 volgde. Slot 11,34¼. In verband met het voorafgaande, waren Parijs en New York eerst flauw, daarna weder vaster, 41,95—41,15—41,30, 242—237—238½. Zwitserland 53—52,50—53,10. Berlijn opende ca. 34, liep terug tot 33,35 en verbeterde, niettegenstaande de grondtoon voor dit devies flauw blijft, weder tot 33,75. De Holland notering te Berlijn werd deze week van 286 tot 291 verhoogd. Weenen varieerde slechts weinig 21,40—21,55. De in het vorig overzicht vermelde stijging van den Zweedschen koers bleef deze week aanhouden; er werd zelfs voor 81,40 afgesloten. De laatste dagen kwam er echter eenig aanbod; het slot kwam op 80,50. Voor Kopenhagen bleef flinke vraag bestaan; van ca. 71 liep de koers op tot 72,50. Kristiania 72,55—73,20. Rusland tamelijk wel zonder omzetten; koers onveranderd ca. 52. Spanje en Italie iets flauwer, 54,65—33. Argentinië ca. 104¼.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
4 Augustus 1917	4.76.45	5.76	nom.	42 1/4 ¹⁾
Laagste d. week..	4.76.45	5.76	—	41 3/8
Hoogste „ „ ..	4.76.50	5.76 1/2	—	42 1/4
28 Juli 1917	4.76.45	5.78 1/4	nom.	41 3/8
21 Juli 1917	4.76.45	5.75 1/2	nom.	41 1/4
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/10

1) Noteringen van 3 Augustus 1917.

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noterings- serkeden	10 Juli 1917	19 Juli 1917	Tijdpêrk 20—24 Juli		24 Juli 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10
B. Aires	d.p.gd.pes.	50 1/8	50 1/4	49 3/8	50 1/4	49 7/8
Calcutta ...	sh/d.p.rup.	1/4 9/32	1/4 9/32	1/4 1/4	1/4 9/16	1/4 9/32
Hongkong ...	id. p. \$	2/6 7/8	2/7 1/2	2/6 3/4	2/7 1/4	2/7
Lissabon	d. p. escudo	32 9/10	31 3/4	31 1/4	32 3/8	31 7/8
Madrid	Peset. p. £	20.44	21.—	20.60	20.90	20.75
Montevideo ..	d. p. peso	54 1/2	54 9/10	53 3/4	54 9/10	54.—
Montreal ...	\$ per £	4.77 1/4	4.77 3/4	4.77	4.77 3/4	4.77 1/2
Petrograd ...	R. p. £ 10	206	218	215	230	228
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	13 29/32	13 1/8	13	13 9/16	13
Rome	Lires p. £	34.35	34.36	34.30	34.38	34.32
Shanghai ..	sh/d.p. tael	3/10	3/11	3/9 3/4	3/10 1/4	3/10 1/4
Singapore ...	id. p. \$	2/4 1/10	2/4 1/10	2/4	2/4 5/32	2/4 1/10
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	12 11/16	12 5/8	12 17/32	12 5/8	12 9/16
Yokohama ...	sh/d.p. yen	2/1 1/8	2/1 3/8	2/1 7/16	2/1 1/16	2/1 5/8

1) Noteringen op 90 dagen.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert 29 Juli 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Notering te Londen.

te New York.

4 Aug. 1917.....	41	80 3/4 ¹⁾
28 Juli 1917.....	39 5/8	78 1/8
21 „ 1917.....	39 19/30	78 1/2
14 „ 1917.....	40 1/4	79 3/8
7 „ 1917.....	39 3/4	78 1/4
5 Aug. 1916.....	31 1/2	66 1/8
7 Aug. 1915.....	22 7/16	47 1/8
20 Juli 1914.....	24 19/16	54 1/8

1) Notering van 3 Augustus 1917.

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 4 AUG. 1917.

Activa.		
Binnel. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 37.350.137,15 B.-bk. „ 58.519,56 Ag.sch. „ 8.057.992,98	f 45.466.649,69
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 8.231.748,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	8.231.748,—
Beleeningen	H.-bk. f 39.268.697,16 1/2 incl. vrsch. B.-bk. „ 2.524.255,75 1/2 in rek.-crt. Ag.sch. „ 33.308.291,80 1/2 op onderp. f 75.101.244,72 1/2	
Op Effecten	f 70.639.944,72 1/2	
Op Goederen en Spec.	4.461.300,—	75.101.244,72 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	—	7.234.262,23
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 49.446.405,— Muntmat. Goud „ 597.594.931,86 1/2 f 647.041.336,86 1/2	
Munt, Zilver, enz.	7.060.075,50	
Muntmat. Zilver	—	654.101.412,36 1/2
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.178.315,— id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.936.939,62 1/2	9.115.254,62 1/2
Geb. en Meub. der Bank	—	1.465.000,—
Diverse rekeningen	—	64.393.292,04
		f 865.108.863,87 1/2

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	5.234.534,18 1/2
Bankbiljetten in omloop	778.968.810,—
Bankassignatiën in omloop	3.399.712,06
Rekening-Courant saldo:	
Van het Rijk	—
Van anderen	54.532.540,65 1/2
Diverse rekeningen	2.973.266,77 1/2
	f 865.108.863,87 1/2
Beschikbaar metaalsaldo	f 485.707.013,55 1/2
Op de basis van 2/8 metaaldekking	318.326.801,01 1/2
Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	2.428.535.065,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	685.197,75	
Buitenlandsche wissels	225.339,—	
Beleeningen		93.404,97
Goud	13.737.478,10	
Zilver	13.550.313,63 1/2	
Bankbiljetten	11.817.210,—	
Part. Rek.-Crt. saldo's		1.370.843,87

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	4 Aug. 1917	28 Juli 1917
Aan schatkistpromessen, waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 121.500.000,—	f 125.350.000,—
Aan schatkistbiljetten	34.000.000,—	33.000.000,—
Aan zilverbons	133.868.000,—	133.868.000,—
	22.153.299,50	21.793.355,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Anderc opeisbbare schulden
4 Aug. 1917	647.041	7.060	778.969	57.932
28 Juli 1917	633.304	7.247	767.152	58.470
21 " 1917	621.209	7.322	760.027	55.682
14 " 1917	624.158	7.286	767.296	52.738
7 " 1917	625.672	7.287	771.151	48.507
30 Juni 1917	626.729	7.454	764.224	63.675
23 " 1917	603.159	7.569	738.635	68.497
16 " 1917	602.616	7.573	741.257	68.016
9 " 1917	594.428	7.420	749.594	50.828
2 " 1917	596.314	7.497	757.088	51.967
26 Mei 1917	596.273	7.393	750.550	68.471
19 " 1917	596.180	7.129	757.339	59.484
12 " 1917	595.635	7.022	767.982	42.903
5 Aug. 1916	588.114	9.788	668.017	116.044
7 Aug. 1915	374.918	1.950	509.576	36.684
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschk- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
4 Aug. 1917	45.467	34.000	75.101	485.707	78
28 Juli 1917	44.781	33.000	75.195	474.413	78
21 " 1917	49.692	38.000	77.060	464.375	77
14 " 1917	51.755	40.000	76.823	466.424	77
7 " 1917	52.211	40.000	75.683	468.033	77
30 Juni 1917	52.644	40.000	79.146	447.376	79
23 " 1917	52.879	40.000	79.469	448.344	76
16 " 1917	53.142	40.000	83.238	447.376	75
9 " 1917	53.245	40.000	85.298	440.806	75
2 " 1917	57.813	44.000	91.120	441.043	75
26 Mei 1917	69.561	55.000	85.307	438.932	74
19 " 1917	68.712	54.000	86.567	439.016	74
12 " 1917	71.345	55.000	88.760	439.551	74
5 Aug. 1916	64.058	46.500	67.203	440.195	76
7 Aug. 1915	60.705	28.500	95.098	267.124	69
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2% metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Anderc opeisbb. schulden
5 Mei 1917	74.370	23.410	157.217	34.303
28 April 1917	72.938	23.309	156.251	35.438
21 " 1917	72.904	23.169	154.820	37.438
14 " 1917	72.946	23.313	154.847	34.191
6 Mei 1916	42.256	32.792	145.569	27.858
8 " 1915	28.940	29.891	112.328	13.657
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschk- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
5 Mei 1917	6.621	36.256	48.924	9.310	57.991	51
28 Apr. 1917	6.694	38.818	47.840	6.302	58.423	50
21 " 1917	6.694	38.486	48.361	7.207	58.143	50
14 " 1917	6.790	38.941	47.688	6.468	58.551	51
6 Mei 1916	6.298	28.322	48.954	19.178	40.961	43
8 " 1915	5.566	5.835	54.741	5.022	33.929	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ¹⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2% metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Anderc opeisbb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
2 Juni 1917	775	1.233	- 954	903	516
26 Mei 1917	776	1.157	996	902	477
19 " 1917	759	1.182	1.027	900	456
12 " 1917	768	1.219	1.029	920	473
3 Juni 1916	731	1.034	817	944	862
5 Juni 1915	1.086	1.172	1.393	848	882
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 18 JULI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 68.995.670	Govnment Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion....,, 50.545.670
£ 68.995.670	£ 68.995.670

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 45.487.661
Rest.....,, 3.241.724	Other securities,, 112.664.895
Public deposits,, 47.755.170	Notes.....,, 29.478.245
Other deposits,, 124.711.196	Gold and silver coin.....,, 2.646.880
Seven-day and other bills..,, 16.591	
£ 190.277.681	£ 190.277.681

Door het uitblijven der Engelsche bladen konden de cijfers van de laatste twee weekstaten hierboven niet worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goud.	Gov. Sec.
1 Aug. 1917	52.456	40.476	***	***	***
25 Juli 1917	53.129	39.736	***	***	***
18 " 1917	53.193	39.517	166.265	28.500	138.780
11 " 1917	53.432	39.930	164.728	28.500	137.158
2 Aug. 1916	54.884	36.658	127.674	28.500	92.705
4 Aug. 1915	62.222	33.486	46.730	28.500	9.586
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- servc	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
1 Aug. '17	50.440	110.655	44.812	128.744	30.430	17,53
25 Juli '17	48.128	111.366	46.615	126.840	31.842	18,36
18 " '17	45.488	112.665	47.755	124.711	32.125	18,62
11 " '17	45.466	108.600	42.088	126.103	31.952	19,—
2 Aug. '16	42.188	75.657	51.010	85.517	36.677	26 ²⁾ / ₈
4 Aug. '15	46.874	155.265	147.059	84.221	47.186	20 ²⁾ / ₈
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 ²⁾ / ₈

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKS BANK.

STAAT VAN 31 JULI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.458.001.000
davon Goldbestand	2.402.191.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine	525.244.000
Noten anderer Banken	3.856.000
Wechsel	11.127.020.000
Lombardforderungen	9.675.000
Effekten	127.741.000
Sonstige Aktiva	1.250.815.000
Grundkapitaal	180.000.000
Reservefonds	90.137.000
Notenumlauf	8.852.737.000
Sonstige t�aglich f�allige Verbindlichkeiten ..	5.847.971.000
Sonstige Passiva	552.307.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage 1)
31 Juli 1917	2.458.001	2.402.191	525.244	8.852.737	34
23 " 1917	2.457.391	2.401.481	506.609	8.629.559	34
14 " 1917	2.524.370	2.457.717	445.263	8.640.662	34
7 " 1917	2.527.134	2.457.459	443.858	8.717.098	34
31 Juli 1916	2.497.062	2.467.783	416.082	7.024.564	41
31 Juli 1915	2.445.211	2.400.693	257.394	5.538.164	49
23 Juli 1914	1.601.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
31 Juli 1917	11.127.020	5.847.971	5.351.000	508.400
23 " 1917	10.589.654	5.482.451	5.154.200	488.000
14 " 1917	10.433.624	5.334.987	5.074.600	445.260
7 " 1917	10.497.331	5.337.083	5.092.000	427.500
31 Juli 1916	6.542.001	2.395.595	1.871.600	378.200
31 Juli 1915	4.784.585	1.651.604	1.038.000	224.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteelde posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
2 Aug.'17	5.302.600	2.037.108	261.323	785.040	10.800.000
26 Juli '17	5.299.639	2.036.074	261.218	725.430	10.700.000
19 " '17	5.296.118	2.035.809	261.485	826.140	10.700.000
12 " '17	5.293.406	2.034.775	262.260	745.792	10.700.000
3 Aug.'16	4.793.192	—	390.616	507.510	8.300.000
5 Aug.'15	4.222.083	—	368.354	872.370	6.300.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgesteld Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
	655.007	1.181.163	1.114.055	20.312.498	2.619.336	60.531
556.175	1.183.978	1.129.439	20.201.742	2.588.238	44.664	
563.484	1.185.359	1.131.356	20.204.704	2.586.811	127.167	
524.038	1.188.790	1.145.686	20.196.484	2.461.515	70.043	
466.738	1.437.910	1.189.685	16.196.730	2.158.323	77.501	
304.637	2.115.457	595.320	12.725.384	2.278.082	218.904	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten" komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In miljoenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed ijk. buiteland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
1 Aug.'17	1.292	2.308	125	11.163	1.462	13.646	2.644
21 Juli '17	1.479	2.119	126	10.835	1.472	13.328	2.492
14 " '17	1.481	2.119	126	10.392	1.534	13.055	2.419
7 " '17	1.481	2.119	127	10.386	1.484	12.721	2.345
29 Juli '16	1.547	1.668	79	3.762	***	6.753	***
29 Juli '15	1.549	90	54	1.847	761	3.832	1.390
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buit. saldi	Beleen. van buit. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
26 Juli 1917	423.130	89.847	480.000	85.324	961.017	106.920
21 " 1917	419.049	89.810	480.000	80.855	960.060	99.561
12 " 1917	406.910	89.763	480.000	83.342	954.306	95.722
5 " 1917	395.733	89.346	480.000	80.998	936.188	99.754
27 Juli 1916	287.952	70.282	480.000	54.626	732.549	153.025
29 Juli 1915	85.722	21.617	320.000	52.575	346.882	133.100

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Perccntage 1)
15 Juni '17	590.948	24.518	367.349	1.129.864	43.024	55,9
8 " '17	583.617	37.693	233.291	1.003.896	32.476	59,2
1 " '17	489.834	36.624	166.954	817.573	27.776	61,3
25 Mei '17	520.760	36.892	154.964	889.440	26.201	63,3
16 Juni '16	367.986	13.622	85.375	533.034	9.729	71
18 Juni '15	246.521	48.916	35.589	299.361	12.100	81

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Belceningen en disconto's	Surplus Reserve
4 Aug.'17	618.890	3.793.410	30.260	3.752.750	158.890
28 Juli '17	577.170	3.768.000	30.090	3.771.680	132.040
21 " '17	516.280	3.708.280	29.860	3.807.260	85.150
14 " '17	***	3.819.740	29.720	3.868.390	106.290
5 Aug.'16	642.290	3.327.139	31.250	3.217.260	109.000
7 Aug.'15	611.070	2.697.260	37.480	2.595.230	169.200
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 1)

1) Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 6 Augustus 1917.

De met zoo groote spanning verwachte rede van Lloyd George, waarin deze bewindsman nog eens duidelijk de doeleinden van den wereld-oorlog, speciaal voor Groot-Brittannië en de Geallieerden, zou uiteenzetten, is Zaterdag j.l. in Queenshall uitgesproken. Voor zoover op het oogenblik waarop wij dit schrijven, een oordeel mogelijk is (immers is de rede niet in extenso en zonder eenig commentaar overgeleend) zouden wij willen zeggen, dat de uitspraken van Lloyd George naar voren doen komen, dat de vrede z.i. mogelijk is, indien de tegenpartij „herstel”, voornamelijk van België als „communis opinio” wil aanvaarden. Vermoedelijk zal op deze rede een antwoord uit het Deutsche kamp komen, waarbij dan weder vraag en aanbod vergeleken kunnen worden. Met betrekking tot de fondsenbeurzen moeten deze redevoeringen allerminst worden onderschat; zij toch kunnen worden beschouwd als het voorspel van de vredes-onderhandelingen, ja, als de aanvang van de vredes-onderhandelingen zelve. Waar het op dit oogenblik nog niet mogelijk is voor de diplomaten van de onderscheiden belligerente landen om in rechtstreeksche gedachtenwisseling met elkander te treden, tracht men door middel van publieke uitspraken en de verspreiding daarvan door de pers in contact met elkander te komen, om zodoende een gemeenschappelijke basis te scheppen, waarop de feitelijke vredes-onderhandelingen kunnen worden opgebouwd.

Over het algemeen echter beschouwt men op de verschillende effectenbeurzen de mogelijkheid van een spoedigen vrede nog niet als zeer groot. Het is hier ter plaatse reeds medegedeeld, hoe men b.v. te Weenen een ongebreidelde speculatie in scheepvaart-aandeelen heeft ondernomen, waarbij de koersen der betrokken fondsen tot duizelingwekkende hoogten zijn opgevoerd. Weliswaar is hierop een natuurlijke reactie ingetreden, doch de prijzen bevinden zich nog steeds aanmerkelijk boven het normale peil, zelfs indien men rekening houdt met de ontegenzeggelijk groote waardevermeerdering, die de beschikbare tonnenmaat gedurende den oorlog heeft ondergaan. Dat echter de speculatie zich niet slechts op het gebied der scheepvaart-fondsen heeft geworpen, bewijzen wel de koers-variaties in verschillende andere fondsen, die te Weenen in het achter ons liggende halfjaar 30 December 1916—31 Juli 1917 hebben plaats gehad en die in het „Schätzungs-Kursblatt”, door de Wiener Börsenkammer gepubliceerd, worden aangegeven. Van Bank-aandeelen noemen wij aandeelen Anglo-Bank, die een rijzing van 468 tot 545 te aanschouwen geven, aandeelen Bankverein, met een koersverheffing van 525 tot 625, aandeelen Bodenkredit-Anstalt, van 1485 tot 1685. Onder de munitie-fabrieken merken wij op aandeelen Oesterr. Waffenfabrik met een rijzing van 2050 tot 2450. Petroleumwaarden worden vertegenwoordigd door de Galiz. Karp.-Petroleum Ges., die een stijgenden lijn van 1540 tot 1960 aantoonen, enz. Al deze, van een optimistischen kijk op de naaste toekomst blijk gevende koersbewegingen zijn slechts mogelijk geweest, doordat een spoedige vrede voorloopig niet zeer waarschijnlijk wordt geacht.

Te Parijs heeft op de fondsenbeurs de hoop, opgewekt door de aankomst der Amerikaansche legertroepen, een nauwkeurige weerspiegeling gevonden. Daar ter plaatse laten zich zeer scherp twee stroomingen onderscheiden: de eene heeft betrekking op de toestanden in het verbonden Russische Rijk en doet derhalve een zeer flauwe stemming voor Russische waarden aan den dag treden, de andere geeft blijk van een nog steeds voortdurend en wellicht grooter wordend vertrouwen in den uiteindelijken zegenpraal der geallieerde legers. Tengevolge van deze laatste opvatting zijdan ook vrijwel alle oorlogswaarden zeer sterk gezocht en wel in het bijzonder die fondsen, waarvan de betrokken maatschappijen meer of minder direct bij de fabricage van munitie en wapens geïnteresseerd zijn. Een zeer sterke stimulans tot aankoop van dergelijke waarden heeft het besluit der Amerikaansche Regeering gevormd, waarbij werd bepaald, dat de naar Europa te zenden legers uitgerust zouden worden met wapens van Fransch model, die in Frankrijk zelve ook vervaardigd moeten worden. Ter bereiking van dit doel, zullen de Vereenigde Staten ook voor de toezending van grondstoffen moeten zorgen en de in aanmerking komende Franche fabrieken hebben dus een tijdperk van onbelemmerde en groote productie in het vooruitzicht. Naast deze speciale „oorlogsfondsen” spelen ook scheepvaart-aandeelen een groote rol, zooals trouwens aan iedere fondsenmarkt (met uitzondering wellicht van de onze) het geval is.

Te Berlijn blijven de hoofdmakten in het vrije effectenverkeer zeer stil. Alleen voor petroleumwaarden heeft men

in de afgelopen week een eenigszins meer uitgebreide beweging kunnen waarnemen, gepaard gaande met een monteerling der koersen. Leiding aan deze beweging gaven de aandeelen der Deutsche Erdöl A. G., die gezocht waren in verband met de hooge prijzen, die de Maatschappij thans voor hare, zonder concurrentie zijnde, productie in Elzas en Hannover kan bedingen. Hoewel de Steaua Romana zich niet in deze gunstige positie bevindt en de onderneming integendeel nog te kampen heeft met de woestingen, tijdens den veldtocht in Roemenië aan hare installaties en terreinen toegebracht, gingen de aandeelen dezer Mij. toch in dezelfde richting. Voorts waren op de staatsfondsenmarkt Mexicaansche, Japansche en sommige Roemeensche soorten voorbijgaand gezocht.

Te New York heeft de fondsenmarkt in de afgelopen week een vaste tendenz gehad. Langzamerhand schijnt men in Amerika tot overeenstemming te komen, voor zoover het betreft de leveranties van oorlogsbehoeften aan de Regeering; de besluiten van de desbetreffende commissie zijn nog niet definitief vastgesteld, doch het laat zich aanzien, dat een behoorlijke winst aan de fabrikanten zal worden gewaarborgd. Hierdoor is het dan ook te verklaren, dat de kwartaalstaat van de Steeltrust, niettegenstaande deze een aanmerkelijke vermindering in de ontvangsten aantoonde, de markt geenszins gedeprimeerd heeft. Nu is deze vermindering wel niet toe te schrijven aan een achteruitgang in den omvang der zaken (immers is de uitsluitende oorzaak de reserveering van bijna \$ 54 miljoen voor oorlogswinst-, verhoogde-inkomsten- en andere belastingen), doch de kans bestaat toch, dat de inkomsten bij de telkens zich vermeerderende lasten niet meer de hoogte van de vorige kwartalen zullen bereiken. Desniettegenstaande bewegen zich aandeelen Steeltrust eerder in opgaande richting; blijkbaar is men volkomen gerustgesteld door het feit, dat, in weerwil van de gevoelige vermindering, toch nog 50 pCt. op de gewone aandeelen (op de basis van het tweede kwartaal) is verdiend.

De omzetten te Wallstreet waren echter uiterst miniem te noemen. In de afgelopen week heerschte te New York een buitengewone hitte, die het aantal beursbezoekers slechts tot een klein groepje reduceerde en het handelsverkeer tot de meest volstrekte noodzakelijkheid deed inkrimpen. Voor den te velde staanden oogst kan deze weersgesteldheid natuurlijk niet als gunstig worden beschouwd; de berichten luiden juist in den laatsten tijd iets hoopvoller na den onbevredigenden winter-tarwe-oogst en het zou zeer sterk te betreuren zijn, niet in de laatste plaats voor de voorziening in de behoeften der neutralen, indien aan het thans nog binnen te halen gewas onherstelbare schade zou worden toegebracht. Inmiddels schijnt men in de Vereenigde Staten zelve den toestand niet al te donker in te zien, terwijl de goede vooruitzichten van den Argentijnschen oogst de neutralen iets ruimer kan doen ademen. De betere spoorweg-ontvangsten hebben overigens ook medegewerkt tot een vaste houding op de fondsenmarkt.

Te onzent kon zich de Staatsfondsenmarkt in een vaste stemming verheugen, mede veroorzaakt door de ruimere geldmarkt. Wij zijn midden in de vakantieperiode en deze komt allereerst tot uiting in een grotere rust op emissiegebied. Nieuwe uitgiften hebben thans niet op dezelfde schaal plaats als de vorige maand nog het geval was; diengevolge wordt de geldstroom tijdelijk in andere banen geleid en is b.v. geld op prolongatie zeer gemakkelijk verkrijgbaar. Vermoedelijk zal in dezen toestand wel eenige wijziging intreden, als de Indische leening, tot de doorvoering waarvan thans ook de Eerste Kamer toestemming heeft gegeven, ter publieke inschrijving zal worden aangeboden.

Van buitenlandsche staatsfondsen trokken het meest Mexicaansche waarden de aandacht, in verband met de circulatie van het gerucht, dat de rentedienst op deze schuldbekentenissen per Januari 1918 zou worden hervat. Deze geruchten werden voor het eerst in Maart van dit jaar van Parijs uit verspreid, terwijl zij in Mei j.l. in een Engelsch bericht eenigen vasten vorm begonnen aan te nemen. Thans verluidt, dat de Mexicaansche Regeering met de opbrengst van een nieuwe, 200 miljoen Pesos groot zijnde, leening de achterstallige rente op de buitenlandsche schuld wil betalen. Te onzent heeft men inmiddels deze mededeelingen sceptischer opgevat, dan op sommige buitenlandsche beurzen (met name te Parijs) het geval is geweest; men stelt zich hier goed de ontzaggelijke moeilijkheden voor oogen, die Mexico zal moeten overwinnen, indien het werkelijk wil slagen in de doorvoering eener zoo geweldige leening, afgezien nog van de omstandigheid, dat het op dit oogenblik geen buitenlandsche mogendheid (met uitzondering misschien van de Ver. Staten van Noord-Amerika) bereid zou vinden tot de helpende hand. Inmiddels is het wel te verwachten, dat Mexico de uiterste pogingen zal aanwenden

Noteringen.						
Data	Chicago			Buenos Ayres*)		
	Tarwe Sept.	Mais Dec.	Haver Sept.	Tarwe Aug.	Mais Aug.	Lijnzaad Aug.
6 Aug. '17	225	116 ³ / ₈	58 ⁵ / ₈	18,40	12,75	21,70
30 Juli '17	224	118	66	18,50	12,60	20,60
7 Aug. '16	133	82 ¹ / ₂ ²⁾	44	8,50	4,75	13,20
6 " '15	106 ³ / ₈	74 ⁷ / ₈ ²⁾	39 ⁵ / ₈	12,75	4,85	11,20
6 " '14	92 ³ / ₈	75 ⁵ / ₈ ²⁾	39 ¹ / ₄			
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 ⁵ / ₈ ¹⁾	36 ¹ / ₂ ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ Niet genoteerd.

*) De noteringen van Buenos Ayres zijn van 28 Juli en 4 Aug.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.			
Soorten.	7 Aug. 1917	31 Juli 1917	7 Aug. 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Mais (La Plata)	500,— ¹⁾	500,— ¹⁾	265,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	nom.	nom.	370,— ¹⁾
Haver (38 lb. white clipped)	25,— ¹⁾	25,— ¹⁾	17,25 ¹⁾
Lijnkoeken (Noord-Ame- rika van La Plata-zaad) .	240,— ¹⁾	240,— ¹⁾	168,— ¹⁾
Lijnzaad (La Plata).....	nom.	nom.	505,—

¹⁾ Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	29 Juli— 4 Aug. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	29 Juli— 4 Aug. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	—	243.231	434.732	—	38.227	15.893	281.458	450.625
Rogge	—	8.465	16.641	—	—	—	8.465	16.641
Boekweit	—	2.314	8.690	—	—	500	2.314	9.190
Mais	1.990	106.627	199.255	—	67.438	92.908	174.065	292.163
Gerst	—	30.600	56.079	—	11.886	4.549	42.486	60.620
Haver	—	10.025	23.110	—	27.269	4.218	37.294	27.328
Lijnzaad	—	8.322	54.701	—	7.560	34.020	15.882	88.721
Lijnkoek.....	—	34.078	93.379	—	27.785	5.435	61.863	98.814
Tarwemeel	—	18.259	10.874	—	3.051	—	21.310	10.874

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	5.380	249.303	489.357	—	—	—	249.303	489.357
Mais	—	12.335	53.222	—	—	—	12.335	53.222

flink gestegen. De berichten over den oogst der zomertarwe in de Vereenigde Staten en Canada, die weliswaar niet verontrustend zijn, doch ook niet onverdeeld gunstig te noemen, zullen zeker de oorzaak zijn van deze plotselinge prijsbewegingen. Ook de kleine aanvoeren van de nieuwe winter-tarwe laten zich daarbij gelden. In andere jaren wordt in den eersten tijd van het nieuwe seizoen nog steeds veel oude tarwe aan de markt gebracht, doch ditmaal is daarvan geen sprake. De aanvoeren der nieuwe tarwe worden vertraagd door het ongeregelde spoorwegverkeer, dat te zeer door ander vervoer is in beslag genomen en bovendien lijdt onder tekort aan rollend materieel, terwijl zeer waarschijnlijk gebrek aan arbeidskrachten als gevolg van den oorlog het dorschen vertraagt.

Mais.—Ook van dit artikel is de zichtbare voorraad in Noord-Amerika ongekend klein. De aanvoer naar de haven-plaatsen heeft vrijwel geheel opgehouden en beschikbare mais is daar nauwelijks verkrijgbaar. Veel verbetering schijnt daarin, vóór den nieuwen oogst, niet meer te worden verwacht. De September-termijn te Chicago, die trouwens de laatste week slechts een enkelen dag is gepubliceerd, noteerde toen \$ 2,04¹/₈ per bushel, of niet minder dan 86³/₈ cent boven December, den eersten termijn van den nieuwen oogst. De vooruitzichten voor dien nieuwen oogst blijven onveranderd gunstig en de op dien oogst gebaseerde termijnen bleven deze week vrijwel onveranderd. Ook in Argentinië toonen de prijzen weinig verandering, ofschoon de stemming over het algemeen vast is. Niet zoozeer verbeterde vraag, die men toch bij de belemmering van den Noord-Amerikaanschen graanuitvoer naar de neutralen voor Argentijnsche graansoorten had verwacht, was daarvan de oorzaak dan wel het gebrek aan mais van leverbare kwaliteit. Wel wordt met de komst van het koelere jaargetijde de kwaliteit der mais-aanvoeren in de Argentijnsche havens iets beter, doch zij is toch nog twijfelachtig, dat de prijs van September-mais reeds iets hooger is dan voor October, omdat verkoopters van September hunne contracten terugkopen wegens gebrek aan voldoende leverbare mais. De uitvoer blijft klein, daar de mais van den ouden oogst vrijwel geheel is opgeruimd.

Gerst blijft vast met goede vraag. In Amerika vindt de flinke aanvoer van Californische gerst gemakkelijk koopers en niettegenstaande de verschepeningen naar neutrale landen, waarheen vrij veel gerst, vooral Californische soorten, was verkocht, zijn gestaakt, konden de gerstprijzen zelfs nog iets stijgen. Uit Britsch-Indië wordt een geregelde flinke aanvoer naar de havens bericht.

Haver is nog steeds in voldoende hoeveelheid in de uitvoerlanden aanwezig. Toch schijnt de te Chicago beschikbare havervoorraad onvoldoende te zijn geweest voor eene

rustige afwikkeling van den Juli-termijn. Deze is namelijk de laatste dagen der maand met groote sprongen omhoog gedreven. Van veel beteekenis voor de buitenwereld was die prijsbeveging echter niet en de September-termijn heeft die dan ook slechts zeer in de verte gevolgd. De buitengewoon gunstige verwachtingen van den nieuwen oogst geven tot prijsverhooging dan ook allerminst aanleiding. In Argentinië blijft haver flauw wegens het gebrek aan uitvoergelegenheid.

Buitenlandsche granen in Nederland.

In onze vooruitzichten op nieuwe aanvoeren van graan en voederartikelen uit Noord-Amerika is nog niet de minste verandering bekend geworden. Slechts weet men, dat voortdurend onderhandelingen gaande zijn, doch wij moeten ons bepalen tot de hoop, dat die spoedig tot het gewenschte resultaat zullen lijden. Door alle neutralen worden pogingen aangewend om de Amerikaansche Regeering te brengen tot een beter begrip van hunne positie en hun toe te staan, voort te gaan met het betrekken van tarwe en voedergranen uit de Vereenigde Staten. De regendagen der vorige week hebben aan den te velde staanden graanoogst in ons land geen schade van eenige beteekenis berokkend en integendeel groote verbetering gebracht in den stand der weiden en verdere voedergewassen, terwijl nu ook weder betere kansen zijn geopend voor eene bevredigende najaarsopbrengst aan hooi.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 18 Juli 1917.

Prijzen van Amerikaansche katoen hebben sedert ons laatste bericht slechts weinig gefluctueerd en noteringen in Liverpool worden geregeld eenige punten verhoogd of verlaagd in verband met de schommelingen van de markt in New York. De toestand wordt geheel beheerscht door de weerberichten en hoewel de statistische positie van Amerikaansche katoen zeer sterk is, heeft men toch algemeen het gevoel, dat de opbrengst van den nieuwen oogst nog zal meevallen. Daar-onze spinners niet meer katoen tegelijk mogen koopen, dan zij in een week gebruiken, blijven de verkoopen in Liverpool zeer klein, vooral omdat de meeste spinners toch geen directe behoefte hebben. Tegen de verwachtingen in heeft de Board of Control voor de Katoenindustrie thans bepaald, dat het nog niet noodig is om den werktijd der spinnerijen in te krimpen. Egyptische katoen blijft kalm doch prijzen zijn zeer vast, terwijl de berichten omtrent de nieuwe oogst weer gunstiger luiden.

Zaken in Amerikaansche garens zijn van weinig beteekenis, hoewel koopers langzamerhand aan de hooge prijzen

gewend raken en ook weer nu en dan orders geplaatst worden. De afzet van 36/42r inslag blijft onvoldoende, waarschijnlijk door de geringe vraag naar bundelgarens. Ook naar fijnere inslaggarens als b.v. 64r is weinig vraag, terwijl daarentegen meer belangstelling bestaat voor de nummers boven 72, waarschijnlijk door de exorbitant hoge prijzen van Egyptische garens. Vele spinners leggen zich meer op de hogere nummers toe, waarvan de prijzen beter zijn, terwijl het ook gemakkelijker is de daarvoor benodigde katoen te krijgen. De exporthandel lijdt nog zeer onder verscheppingsmoeilijkheden. Frankrijk zendt orders voor Amerikaanse en Egyptische garens en is thans onze beste klant. Er is ook eenige vraag voor Holland, maar de Scandinavische markten blijven zeer kalm. De tegenwoordige noteringen schrikken bovendien koopers wel eenigszins af. De garen-uitvoeren over Juni zijn weer belangrijk lager dan die van dezelfde maand in 1916.

Doekprijzen blijven wekelijks stijgen en voor exporteurs wordt het steeds moeilijker hun behoeften voor het aanstaande seizoen te dekken. Het is zeker twijfelachtig, of wij genoeg katoen zullen hebben, om de fabrieken op de tegenwoordige productie aan den gang te houden. De vraag van China is verbeterd en voor deze markt komen nogal zaken tot stand. Indië toont wel meer belangstelling, doch biedingen vandaar zijn in de meeste gevallen te laag en alleen in lichte goederen wordt nog iets gedaan. De kleinere markten blijven voorzichtig hun orders plaatsen en de binnenlandsche vraag is nog zeer bevreemdend.

Noteringen voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands.)

	3 Aug. '17	27 Juli '17	20 Juli '17	3 Aug. '16	3 Aug. '15
New York	26,50 c	25,20 c	26,75 c	13,85 c	9,25 c
Liverpool	19,35 d	19,15 d	19,— d	-8,40 d	-5,34 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16	Overrekenkomstige perioden	
	tot 20 Juli '17	1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens.	5072	5023	7048
„ Atlant. Havens	2131	2594	3657
Uitvoer naar Gr. Britannië	2585	2777	3779
„ „ 't Vasteland.	2276	2558	3983
„ „ Japan etc...	454	507	510

Voorraden in duizendtallen	6 Juli '17	6 Juli '16	6 Juli '15
Amerik. havens.....	738	725	812
Binnenland.....	506	415	487
New York	61	157	244
New Orleans	205	196	169
Liverpool	353	639	1693

KAPOK.

(Opgave van de Makelaars Gebrs. van der Vies, Amsterdam.)
Kopokstatistiek op 31 Juli 1917.

Importeurs:	Voorr.	Aanv.	Verk.	N.O.T.
	1 Jan. 1917.	tot 31 Juli.	tot 31 Juli.	Voorr. 31 Juli.
Amsterdam-Bat. Hsvg. . .	—	187	187	—
Comm. Venn. Heybroek & Co.	—	178	178	—
H. G. Th. Crone	—	1742	1742	—
Edgar & Co.	617	1832	2449	—
Landbouw-Mij. Geboegan .	—	190	190	—
Landbouw-Mij. Ngobo . . .	—	388	388	—
Mirandolle Voute & Co. . .	133	468	427	174
Maintz & Co.	—	433	433	—
Weise & Co.	—	510	510	—
	750	5928	6504	174

Prijs van prima N. O. T.
Kopok op 31 Juli.

	100	à 105	cts. in 1917				
60	à 105	cts. in 1916	4253	19780	21794	2239	
40	à 42	cts. in 1915	6579	60750	58443	4563	
43	à 45	cts. in 1914	6733	51821	58371	183	
38	à 38 1/2	cts. in 1913	3053	55765	42843	15975	
47 1/2	à 48 1/2	cts. in 1912	4178	63666	57536	10308	
47		cts. in 1911	798	40492	37208	4082	
36		cts. in 1910	13274	39840	38405	14709	
33 1/2	à 34 1/2	cts. in 1909	14729	44385	39159	20455	
35	à 36	cts. in 1908	15560	36173	39709	12024	

WOL.

De transacties op de markt te Bradford, als er eigenlijk nog wel onder de huidige omstandigheden van zaken gesproken kan worden, zijn uiterst beperkt. De geruchten aangaande de inbeslagname van den aanstaanden wolscheer aan de Kaap worden bevestigd.

De aanvoeren te Londen gedurende de eerste zes maanden van dit jaar bedragen 1.280.039 balen tegen 1.255.386 balen in 1916 en 2.017.060 balen in 1915.

SUIKER.

Onze Bietensuikermarkt bleef onveranderd stil. Koopers willen voor Augustus levering f 24,— tot 24 1/2, aanleggen, doch verkoopters blijven op f 26,— houden hetgeen zaken onmogelijk maakt.

De weersgesteldheid in Europa was gunstig voor de te velde staande bieten.

F. O. Licht geeft het volgende overzicht der voorraden:

	1916/17	1915/16	1914/15
Duitschland 1 Sept.	250.000*	545.000*	536.607 tons
Oostenrijk 1 „	305.000*	478.000*	244.741 „
Frankrijk 1 „	39.012	58.525	141.454 „
Nederland 1 Juli	106.753	20.229	51.230 „
België 1 Juni	75.810	38.374	115.605 „
Engeland 1 Juni	112.335	134.513	312.201 „
Totaal Europa	888.910	1.274.641	1.401.838 tons
Ver. St. v. N. A. 5 Juli	284.000	247.990	407.464 „
Cubahavens 18 „	611.000	597.390	581.000 „
Totaal	1.883.910	2.120.021	2.390.302 tons

* Raming.

Volgens berichten uit Java is de vereeniging van suikerproducenten nog steeds aan het onderhandelen met de in gebreke gebleven chineseesche koopers ten einde tot accoorden te komen. In afwachting van het resultaat dezer onderhandelingen heeft men nog geen limites vastgesteld voor de onverkochte suikers. Een producent, die niet bij de vereeniging aangesloten was, verkocht zijne restantooftoten tot f 11 3/8 voor Superieur. In Britsch Indië zijn prijzen vrij belangrijk gestegen, welke rijzing in verband zal staan met het gebrek aan scheepsruimte van Java, dat zich nu ook in deze richting voordoet. Van tijd tot tijd wordt er wel wat Hollandsche scheepsruimte voor Calcutta disponibel gesteld, doch niet voldoende om de Engelsche schepen, die door de regering opgeëischt worden, te kunnen vervangen.

In Amerika was de markt zeer willig en bereikten de prijzen eene ongekende hoogte. Spot Centrifugals worden nu 7,03—7,27 c. genoteerd.

Cuba-statistiek:

	1916/17	1915/16	1914/15
Ontv. der week tot 14 Juli	24.602	9.971	26.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.805.735	2.887.122	2.382.715 „
Werkende fabrieken	?	11	11 „
Export d. week tot 14 Juli	71.000	38.000	55.782 „
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.136.869	2.243.308	1.754.540 „
Exp. U.K. tot 16 Juni.	459.144	379.766	188.126 „
„ Frankrijk „ 16 „	28.419	99.074	5.895 „
Totale voorraad op 16 Juni	611.000	598.000	581.000 „

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
3 Aug. 1917	f 26 1/2	53/9	—	—	7,02
27 Juli 1917	„ 24	53/9	17/-	—	6,64 à 6,77
3 Aug. 1916	„ 31 1/2	47/1 1/2	21/3	30/3	6,27
3 Aug. 1915	„ 22 3/8	31/-	—	—	—
21 Juli 1914	„ 11 1/2	18/-	—	—	3,26

HUIDEN.

(Bericht van de firma Grisar & Co.)

Van de markt van huiden zijn geen nieuwe gezichtspunten. Bij gebrek aan aanvoer geen zaken; slechts 400 Minas huiden werden afgedaan. Het misverstand dat nog steeds heerscht met de vrijgave der huiden van het s.s. Rijnland is nog niet opgelost. Op dezen boot zijn nog ruim 3000 huiden onverkocht, welke aan de markt zullen gebracht worden met conditie voor levering na vrijgave. Voor het inlandsche vak geen nieuws, voldoende vraag naar vaarzen, ossen en lichte stieren, doch die bijna niet te leveren zijn en zullen fabrikanten dus ook meer zich op de koehuiden moeten toeleegen. Voor de controle der gewichten der diverse verkoopters zullen spoedig afdoende maatregelen genomen worden.

RUBBER.

De markt voor Plantage-soorten bleef in de afgelopen week flauw gestemd. Voor het overige was de algemeene positie onveranderd; loco wordt verwaarloosd en de eenige belangstelling is nog voor verdere termijn.

Para-soorten zijn zeer vast gestemd; voor hard fine was de prijs wederom hooger.

Noteringen:

Prima Hevea Crêpeloco/Aug. 2/5 ³ / ₄	ende vorige week	2/6 ¹ / ₄
Sept. 2/6 ¹ / ₄	" "	2/7 ¹ / ₄
Oct./Dec... 2/6 ³ / ₄	" "	2/8 ¹ / ₄
Jan./Juni.. 2/7 ¹ / ₂	" "	2/9
Hard cure fine Para 3/3 ¹ / ₂	" "	3/2 ¹ / ₂

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

De markt verkeert bij voortdoring in denzelfden nominalen toestand. Enkele afdelingen in de eerste hand vonden plaats tot onveranderde prijzen.

Afgedaan werden alhier:

30 Juli Grotius 213 Java Robusta nieuw Dilem; tax 100; afloop boven tax.

Te Amsterdam:

27 Juli Kawi 11 Robusta Soerian.

Noteringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
4 Aug. 1917	215.000	5450	1.477.000	5000	13 ²⁹ / ₃₂
28 Juli 1917	195.000	5525	1.324.000	5100	13 ¹ / ₄
21 " 1917	201.000	5450	1.150.000	5100	13 ¹ / ₈
5 Aug. 1916	290.000	6200	1.518.000	6600	12 ²⁹ / ₃₂

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
4 Aug. 1917....	46.000	204.000	282.000	941.000
5 Aug. 1916....	53.000	181.000	357.000	1.496.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 31 Juli, in duizenden balen.

	1917	1916	1915	1914	1913
Voorraad in Europa ..	3.265	3.555	4.459	7.672	6.392
Stoomend { Brazilië ..	293	524	357	370	319
{ Oost-Indië ..	?	?	42	24	18
n. Europa { Ver. Staten	—	—	15	11	11
	3.558	4.079	4.873	8.077	6.740
Voorraad Ver. Staten	2.548	1.873	1.579	1.686	1.639
Stoomend naar { Brazilië ..	314	324	364	222	228
{ Oost-Indië ..	?	?	5	7	33
Voorraad in Rio	6.420	6.276	6.821	9.992	8.640
" Santos ..	186	253	328	342	265
" Bahia ..	1.343	1.347	1.328	1.097	1.531
" Bahia ..	35	31	25	35	46
Totaal.....	7.994	7.907	8.502	11.466	10.482
	1916	1915	1914	1913	1912
Op 30 Juni.....	7.778	7.091	7.538	11.289	10.275
Op 1 Juli.....	7.091	7.538	11.289	10.275	10.965

VERKEERSWEZEN.**SCHEEPVAART.**

4 Augustus 1917. Ook over de afgelopen week vallen geen bijzonderheden van de vrachtenmarkt te vermelden.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
30 J./4 Aug. 1917	—	—	—	—	—	—
23/28 Juli 1917	—	—	—	—	—	—
31 J./5 Aug. 1916	—	—	f 15,—	10/11	f 110,—	163/6
2/7 Aug. 1915	—	—	8/6	7/9	70/-	64/8
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
30 Juli/4 Aug. 1917....	—	—	—	—
23/28 Juli 1917....	—	—	—	—
31 Juli/5 Aug. 1916....	—	—	—	450/-
2/7 Aug. 1915....	—	—	f 105,—	230/-
Juli 1914....	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
	30 Juli/4 Aug. 1917....	—	—	—
23/28 Juli 1917....	—	—	—	—
31 Juli/5 Aug. 1916....	19/-	18/6	21/-	—
2/7 Aug. 1915....	10/9	13/-	15/-	—
Juli 1914....	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cerdif				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
30 J./4 Aug. 1917	—	—	—	—	—	—
23/28 Juli 1917	—	—	—	—	—	—
31 J./5 Aug. 1916	34/-	66/9	80/-	38/-	f 6,50	—
2/7 Aug. 1915	fr 11,25	17/-	20/6	24/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. v.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
	30 Juli/4 Aug. 1917....	—	—	—
23/28 Juli 1917....	—	—	—	—
31 Juli/5 Aug. 1916....	86/3	150/7-	152/6	140/-
2/7 Aug. 1915....	52/6	75/-	—	80/-
Juli 1914....	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVAART.

Week van 29 Juli tot 5 Augustus

Vrachten. Door den bijna de geheele week aanhoudenden regen is de Rijn wassend, Cauber Pegel noteerde einde der week ± M. 2,30. De vrachten van de Ruhr naar Mannheim zullen daarom voorloopig wel op Mk. 2,50 per ton blijven; de vraag naar ruimte blijft echter groot. Anders is het gesteld met verladingen van de Ruhr naar Holland/België, waarvoor scheepsruimte overvloedig ter beschikking is. De vrachten schieden zich op het peil der in ons laatste bericht verstrekte opgaven. Er werden in Ruhrort ook weer eenige ladingen exportholen naar Rotterdam bevracht tegen Mk. 3,— a 3,20 per ton incl. sleeploon.

Sleeploonen. Het sleeploon Rotterdam—Ruhrhavens bedroeg 45 cents tarief. Daar de prijs der bunkerkolen voor Hollandsche sleepboten vanaf 1 Augustus fl. 7,— per ton verhoogd is op fl. 24,— per ton, zal het wenschelijk zijn dat het sleeploon spoedig overeenkomstig verhoogd wordt, opdat althans zonder verlies kan worden gevaren.

Sleeploon Ruhr—Mannheim circa Mk. 2.20 per ton.

BINNENVRACHTEN.

In aansluiting met de mededeeling onder deze rubriek gegeven in het voorlaatste nummer, vernemen wij thans, dat het zeker is, dat eventueele liggelden buiten aanmerking blijven bij de bepaling van het zegelrecht, dit moet dus berekend worden over de vracht alleen. Het bedrag der vracht moet zoo goed mogelijk geschat worden. Bij gebreke van zoodanige schatting of berekening is f 20,— zegelrecht verschuldigd.

DE TWENTSCHE BANK

Amsterdam

Rotterdam

's-Gravenhage

Maandstaat op 31 Juli 1917

DEBET

Aandeelhouders nog te storten	f 1,784,700,—	
Deelneming in de firma's:		
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen		
B. W. BLIJDENSTEIN Jr., te Enschedé		
LEDEBOER & Co., te Almelo; f 8.284.250,— waarvan in geld gestort	„ 6.734.250.—	
Deelneming in bevriende Bankinstellingen f 3.985,600,— waarvan in geld gestort	„ 2.475.900,—	
Voor rekening der Twentsche Kantoren gedeponoord te Londen ..	„ 580.000,—	
		f 11.574.850,—
Fondsen van Aandeelhouders		
te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage		„ 28.627.950,—
Fondsen door ons gedeponoord voor rekening van bevriende instellingen		„ 2.479.700,—
Kassa, Wissels en Coupons		„ 17.663.265,67
Nederlandsche Staatsleeningen, Schatkistbiljetten en Schatkist- promessen		„ 49.822.899,86
Saldo's bij Bankiers		„ 16.812.664,03½
Prolongatiën gegeven		„ 5.812.865,—
Eigen Fondsen en Syndicaten		„ 3.044.289,86½
Credietvereniging	f 17.368.629,80½	
af: loopende Promessen	„ 275.000,—	
		„ 17.093.629,80½
Voorschotten tegen onderpand of Borgtocht en Saldo's Rek. Crt.		„ 19.543.011,24
Voorschotten op Consignatiën		„ 1.760.011,12
Gebouwen en Safe Deposit		„ 2.027.852,11½
		<u>Totaal</u> f 176.262.988,71

CREDIT

Kapitaal	f 16.000.000,—	
Reservefondsen	„ 8.118.539,82	
Waarborgfonds Credietvereniging	„ 2.522.492,50	
Reserve Credietvereniging	„ 2.509.745,72	
		f 29.150.778,04
Zieken- en Pensioenfondsen		„ 203.862,30½
Aandeelhouders voor gedeponoerde fondsen als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f 1.784.700,—	
in Leendepôt	„ 29.322.950,—	
		„ 31.107.650,—
Deposito's		„ 26.950.765,45
„ op Prolongatie		„ 8.488.100,—
Saldo te ontvangen en te leveren fondsen		„ 373.672,68½
Saldo's Rekeningen Courant		„ 53.873.331,82
„ „ „ Credietvereniging		„ 9.032.199,34½
Saldo „ met de kantoren in Londen en Twente ..		„ 7.164.820,21
On call genomen		„
Kassiers Rekeningen		„ 1.201.532,59½
Te betalen Wissels		„ 7.286.540,96
Diverse Rekeningen		„ 1.429.735,30
		<u>Totaal</u> f 176.262.988,71

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT
Telegramadres: NEDRUSBANK **PETROGRAD.**

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-Compagnie

Verkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoor

GEBROEDERS CHABOT ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e.a. verzekeringen van elken aard.

ONTVANG- EN BETAALKAS

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22 AMSTERDAM

KAPITAAL EN RESERVEN f 5.500.000,—

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4 PCT.-

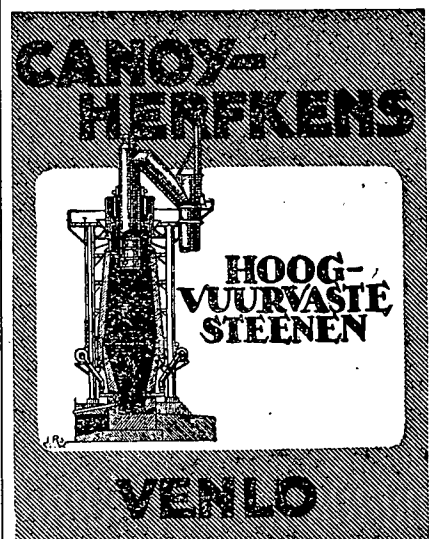
GELDEN OP DEZEN TERMIJN GESTORT ZIJN NA AFLOOP VAN HET JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.

NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STILZWIJGEND VOOR GELIJKE TERMIJN VERLENGD.

DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER HALF JAAR OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN.

WERTHEIM & GOMPERTZ AMSTERDAM

In- en verkoop van Wissels op Binnen- en Buitenland.
Telegraphische transferten.
Vreemde Munt. — Coupons.
:: Voorschotten in Rekening-Courant ::
- - - Handelscredieten. - - -
Effectenorders. — Administratie van Effecten.
Open en gesloten bewaargeving.
Afgevers van buitenlandsche beleggingsfondsen, waaromtrent uitvoerige inlichtingen worden verstrekt.

INSTITUUT VOOR
ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

ZOOEVEN VERSCHIEEN:

Het vraagstuk van de geldruimte in Nederland en de goudpolitiek van de Nederlandsche Bank

MET BIJLAGE:

Nederlandsch-Oost-Indië en de Gold-Exchange-Standaard

door

Mr. G. VISSERING

Prijs f 1,50

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ., Rotterdam